

Suvestinė redakcija nuo 1998-02-21 iki 2014-01-31

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1993, Nr. [18-0](#), i. k. 0935010NUTA00000040

Nauja redakcija nuo 1998-02-21:

Nr. [68](#), 1997-12-18, Žin. 1998, Nr. 18-445 (1998-02-20), i. k. 0975010NUTA00000068

**VALSTYBINĖS LIETUVIŲ KALBOS KOMISIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
N U T A R I M A S**

DĖL DIDŽIŲJŲ KALBOS KLAIDŲ SĄRAŠO

1993 m. gegužės 6 d. Nr. 40
Vilnius

Valstybinė lietuvių kalbos komisija n u t a r i a:
Patvirtinti Didžiųjų kalbos klaidų sąrašą (pridedama).

KOMISIJOS PIRMININKAS

A. ROSINAS

KOMISIJOS SEKRETORĖ

D. MIKULĖNIENĖ

PATVIRTINTA

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos
prie Lietuvos Respublikos Seimo
1997 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 68

DIDŽIOSIOS KALBOS KLAIDOS

1. ŽODYNO KLAIDOS

1.1. Neteiktinos svetimybės ir jų dariniai

1.1.1.	adejals, adijalas	= apklōtas
1.1.2.	aiva	= svaraīnis
1.1.3.	akurtnas, -a, akurat(n)us, -i	= tvarkingas, -a, kruopštūs, -i, padorūs, -i; gēras, -a; teisingas, -a
	akuračiai, akurtn(i)ai	= tvarkingai, kruopščiai; padōriai*; geraī; teisingai
1.1.4.	apart	= bē, išskyrus; be tō
1.1.5.	arenda	= nūoma
	arenduoti	= nūomoti(s), iš(si)nūomoti
1.1.6.	babina	= ritē
1.1.7.	bakanas	= kēpalas
1.1.8.	balēja, balija	= 1. skalbtūvė; 2. praustūvė
1.1.9.	balkis	= sijà
1.1.10.	bantas	= 1. kāspinas; 2. peteliškė (<i>kaklaraištis</i>)
	bantuotas, -a	= kaspinuotas, -a
1.1.11.	baranka, baronka	= riestaīnis
	baronkėlė, baronkytė	= 1. riestainiukas; 2. traškūtis
1.1.12.	barchatas	= aksómas
	barchatinis, -ė	= aksominis, -ė
1.1.13.	basket(k)ės	= sportūkai, spōrtbačiai; <i>spec.</i> krepšinio bātai
1.1.14.	baumkuchenas, bankuchenas	= šakōtis
1.1.15.	benzokolonėlė, benzokolonkė, benzokolonka	= 1. degalinė; 2. (benzino) kolonėlė
1.1.16.	bevelyti	= būti liūkusiām, -iai, liūkti; plg. 1.1.84.
1.1.17.	biednas, -a	= neturtingas, -a; skurdūs, -i
	biednai	= neturtingai, skuřdžiai
	biedniokas	= vařgšas, vařgeta, skuřdzius
	biednystė	= vařgas, skuřdas
	biednuomenė	= varguomenė
1.1.18.	biskis, biskelis, biskutis...; biškis, biškelis, biškutis...	= trupūtis, truputėlis, trupučiukas, mažumėlis
	biskį, biskelį, biskutį...; biškį, biškėlį, biškutį...	= trupūtį, truputėlį, trupučiuką, mažumėlį (-ę), bent kiek
1.1.19.	blicas	= blýkstė
	blicinterviu	= akimirkos (truūpas) interviū
	blicpartija	= žaibo pārtija
	blicturnyras	= žaibo turnyras
1.1.20.	bliūdas	= dubuō
	bliūdelis, bliūdukas	= dubenėlis
	pusbliūdis	= pūsdubenis
1.1.21.	bliuznyti	= blevýžgoti, pliaūkšti, nešvānkiai kalbėti
1.1.22.	bonka, bonkė	= būtėlis
	bonkėlė, bonkutė	= buteliukas
	pusbonkis	= pūsbutelis
1.1.23.	bravoras	= 1. (alaūs) daryklā; 2. (spirito) varyklā
1.1.24.	britva	= 1. skustūvas; 2. (skutimosi) peiliukas

* Tie žodžiai, kurie bendrinėje kalboje gali būti kirčiuojami dvejopai (pvz., padōriai ir padoriaī), šiame sąrašė sukirčiuoti pagal „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“ (1993) nurodytą pirmąjį variantą.

1.1.25.	britvutė	= (skutimosi) peiliukas
1.1.26.	britvonas	= keptuvas
1.1.27.	broma	= 1. tarpūvartė; 2. važtai; 3. árka
1.1.27.	broniruoti	= už(si)sakýti (iš anksto), rezervuoti
1.1.28.	broniruotė	= (išankstinis) užsákyimas, rezervávimas
1.1.28.	brudas	= 1. puřvas, neřvarūmai; núosėdos; 2. bjaurūmas, bjaurastis; bjaurýbė
1.1.29.	brudnas, -a	= puřvinas, -à; muřžinas, -à; neřvarūs, -i
1.1.29.	brusas	= tãřas
1.1.30.	bruselis, brusokas	= tařėlis
1.1.30.	bukietas	= púokštė
1.1.31.	bukietavimas	= <i>spec.</i> rėtinimas lizdaĩs
1.1.31.	bulka	= bandà; pyřagas
1.1.32.	bulkelė, bulkutė	= bandėlė, bandutė
1.1.32.	chrustai, krustai	= žagarėliai, ausėlės
1.1.33.	čecholas	= užvalkalas
1.1.34.	čecholiukas	= užvalkaliukas
1.1.34.	čerešnė	= trėšnė
1.1.35.	daboti	= 1. sáugoti, prižiūrėti; 2. žiūrėti
1.1.36.	pasidaboti	= 1. nusižiūrėti; 2. patikti
1.1.37.	dekis	= užklótas, užtiesalas, plėdas
1.1.37.	dratas	= vielà
1.1.38.	dratinis, -ė	= vielinis, -ė
1.1.39.	ermideris, ermyderis, ermidelis	= 1. triukšmas; 2. sámbrūzdis, maiřatis
1.1.40.	fara	= žibiñtas
1.1.41.	farforas	= porceliãnas
1.1.41.	farforinis, -ė	= porceliãninis, -ė
1.1.42.	frizuoti(s)	= garbiniúoti(s); garbanóti(s)
1.1.43.	frizūra	= šukuosena
1.1.44.	fundyti	= 1. váiřinti; 2. dovanóti
1.1.45.	galka, galkė	= (mėsós) kukulis
1.1.46.	geska, geskutė	= papetė
1.1.47.	grafkė, grapkė, grafkutė	= žiogėlis; segtukas
1.1.48.	grimeris, -ė, grimierius, -ė	= grimúotojas, -a
1.1.49.	guzikas	= sagà
1.1.50.	gvintas	= sriėgis
1.1.51.	gvintuoti	= sriėgti
1.1.52.	iřmiera	žr. 1.1.78.
1.1.53.	(iř)mislyti, (iř)mislinti	= (pra)manýti, tařti; (iř-), (su)galvóti, mąstýti
1.1.54.	iřmislas	= prãmanas, prasimãnymas
1.1.55.	mislis	= mintis
1.1.56.	kaldra	= aĩtklodė
1.1.57.	kalnierius	= apýkaklė
1.1.58.	kavoti(s)	= 1. slėpti(s); 2. láidoti (<i>nesangr.</i>)
1.1.59.	kavon(k)ės	= slėpýnės, skiniukas
1.1.60.	kazarma(s)	= kareivinės
1.1.61.	kazarminis, -ė	= kareivinių
1.1.62.	kelnė	= <i>spec.</i> mentė
1.1.63.	kitka	= <i>spec.</i> spūdulas
1.1.64.	klapanas	= 1. vožtuvas; 2. aĩtkiřenis
1.1.65.	kleckai	= kukuliai
1.1.66.	kleckienė	= kukuliėnė
1.1.67.	kleckučiai	= kukuliukai
1.1.68.	knatai	= <i>spec.</i> púsverpaliai
1.1.69.	knatas	= dągtis
1.1.70.	knopkė, knopka	= 1. mygtukas; 2. spraustukas; 3. smeigtukas
1.1.71.	kolioti(s)	= plústi(s), kóneveikti
1.1.72.	kombikormas	= <i>spec.</i> kombinúotieji pařaraĩ
1.1.73.	konusas	= kúgis
1.1.74.	konusinis, -ė	= kúginis, -ė

1.1.65.	košeliena	= šaltiena
1.1.66.	kūdas, -a (su)kūsti	= līesas, -ā = (su)līsti, (su)liesēti, (su)blōgti
1.1.67.	kurtkē, kurtka	= striūkē
1.1.68.	kvasas	= girā
1.1.69.	kvoldas kvolduoti	= klōstē = klōstyti
1.1.70.	lastai	= plaūkmenys
1.1.71.	lystelē	= 1. juostēlē; <i>spec.</i> leñtjuostē; 2. <i>spec.</i> ilginē; 3. <i>spec.</i> priēsiuvas
1.1.72.	lištva, lištvelē	= juostēlē; <i>spec.</i> leñtjuostē
1.1.73.	liukras	= <i>spec.</i> glājus
1.1.74.	liuosas, -a liuosinti, liuosuoti liuosuojantis, -i liuoslaikis paliuosuoti pasiliuosuoti	= laīšvas, -ā = láisvinti = láisvinamas, -a = laisvālaikis = 1. atlēisti (<i>iš darbo</i>); 2. palēisti = išeīti (<i>iš darbo</i>)
1.1.75.	maštabas	= māstas
1.1.76.	mazolis, mozolis	= núospauda
1.1.77.	mereška mereškuoti	= peltakys = peltakiúoti
1.1.78.	miera išmiera mieruoti(s) mierkavoti primierka	= 1. dýdis, nūmeris, matmuō; 2. mātas; 3. māstas, matāvimo įrankis = 1. matmuō; 2. dýdis, nūmeris = matúoti(s) = matúoti, (nu)táikyti = pri(si)matāvimas
1.1.79.	mostis, mostelē	= tēpalas, tepaliukas
1.1.80.	mozoti	= tēpti; teplióti, terlióti
1.1.81.	(ne)boti	= (ne)páisyti, (ne)žiūrėti
1.1.82.	norka	= audinė
1.1.83.	papkē	= 1. āplank(al)as; 2. segtūvas
1.1.84.	(pa)velyti	= 1. léisti; 2. linkėti
1.1.85.	petruška	= petrāžolē
1.1.86.	planeris	= sklandytūvas
1.1.87.	planka, plankutē	= 1. juostēlē; 2. <i>spec.</i> priekraštis
1.1.88.	plēmas, plēmē plēmuoti	= dēmē = dēmėti, palikti dēmēs
1.1.89.	pletkas, pliotkas pletkininkas, -ē pletkinti, pletkavoti	= āpkalbos, pāskalos = liežuváutojas, -a = liežuváuti, apkalb(in)ėti
1.1.90.	plintusas	= <i>spec.</i> griñdjuostē
1.1.91.	ploščius ploščinis, -ē, ploštinis, -ē	= lietpaltis = lietpaltinis, -ē
1.1.92.	pončka(s), pončkutē	= spūrga
1.1.93.	priča(s)	= alegòrija, alegòrinis pāsakojimas; parābolē
1.1.94.	priklus, -i	= įkyrūs, -i; šleikštūs, -i, bjaurūs, -i; atgrasūs, -i
1.1.95.	proba	= mēginys, bandinys
1.1.96.	prosai	= sóros
1.1.97.	prosas prosyti, prosinti	= lygintūvas = lóginti
1.1.98.	prūdas	= kūdra, tvenkinys
1.1.99.	pundas, pundelis, pundulys	= 1. ryšulys, -ėlis; 2. šūsni; glėbys
1.1.100.	rasoda	= pasōdai, daigai
1.1.101.	rėdyti(s)	= vilkti(s), reñgti(s) (drabūžiais); puōšti(s), dabinti(s); reñgti, ruōšti
	aprėdas, aprėdalas parėdas	= āpdaras, āpdangalas, drabūžis; dangà = papuošimas, pāpuošalas; āpdaras, apsirengimas; išėiginiai drabūžiai

1.1.102.	parėdymas	= 1. pótvarkis; 2. nuródymas
	rubežius	= 1. síena; 2. ribà
	rubežiuotis	= ribótis
1.1.103.	rūgoti(s)	= bárti(s), kéikti(s), plústi(s), iškalbėti
1.1.104.	ružavas, -a	= rōžinis, -ė; raūšvas, -à
1.1.105.	salka	= mansárda
1.1.106.	sasiska, sosiska, sosiskė	= dešrėlė
1.1.107.	sklepas	= 1. rūšys; 2. pùsrūsis
1.1.108.	slaidas	= skaidrė
1.1.109.	smakas	= slibinas
1.1.110.	sortuoti, sortiruoti	= rūšiúoti
1.1.111.	(su)bujoti	= 1. (su)vešėti, (su)keróti, tařpti; 2. (su)klestėti
	buinas, -a, buinus, -i	= 1. vešlūs, -i; iš(si)kerójęs, -usi; 2. riebūs, -i
1.1.112.	strausas, štrausas	= strūtis
1.1.113.	šlanga(s)	= žarnà
1.1.114.	šlipsas	= kaklāraištis
1.1.115.	šmotas	= gābalas
1.1.116.	šniūras	= 1. virvė; 2. virvūtė; 3. <i>spec.</i> virvėlaidis
	šniūrelis, šniūriukas	= vařstis, raĩstis, varsčiūkas, raištėlis
1.1.117.	špaklis, špaklius	= glaĩstas
	špakliuoti	= glaistýti
1.1.118.	špalas	= pābėgis
1.1.119.	špilka, špilkutė	= 1. smeigė, smeigėlė; 2. (plaukų) segtūkas
	špilkuoti	= 1. smaigýti, badýti; 2. pašiėpti, ironizúoti
1.1.120.	špricas	= šviřkštas
	špricuoti	= šviřkšti
1.1.121.	štatas	= valstijà
1.1.122.	štatyvas	= stōvas
1.1.123.	štuka	= 1. vīnetas; 2. gābalas; 3. pókštas, juokaĩ
	štukinis, -ė	= 1. vienetinis, -ė; 2. gabalinis, -ė
	štukorius, -ė	= pókštíninkas, -ė, išdāigininkas, -ė; juokdarys, -ė
1.1.124.	šuleris	= 1. sūkčius, apgavikas; 2. išdāigininkas
1.1.125.	taimautas, taim-autas	= 1. pėrtrauka; 2. <i>spec.</i> pertraukėlė
1.1.126.	tapkės	= šlepėtės, šliūrės
1.1.127.	tormozas	= stabdys
	tormozuoti, tarmozuoti	= stabdýti
1.1.128.	tomatai	= pomidōrai
1.1.129.	tušinti(s)	= troškinti(s)
	tušintuvas	= troškintūvas
1.1.130.	ukolas	= 1. dūris; 2. injėkcija
1.1.131.	ulioti, uliavoti	= ūžti, ūžauti; puotāuti
1.1.132.	univermagas	= universālinė (parduotūvė)
1.1.133.	universamas	= savitarnos universālinė (parduotūvė)
1.1.134.	vailokai, veilokai	= veltiniai
1.1.135.	zelcas	= slėgtaĩnis
1.1.136.	zrazai	= suktiniai, vyniótiniai
1.1.137.	zubras	= stumbras
	zubražolė	= stumbrāžolė
	zubrovka	= stumbrinė
1.1.138.	ženyti(s)	= tuōkti(s); vėsti; tekėti
	ap(si)ženyti	= tuōkti(s); vėsti; (iš)tekėti
1.1.139.	žgutas	= vařztis; <i>spec.</i> pynė
1.1.140.	žiletas	= liemėnė
1.1.141.	žiletė	= (skutimosi) peiliūkas
1.1.142.	žilka	= vālas
1.1.143.	žiurstas	= prijuōstė
1.1.144.	žulikas	= 1. sūkčius, vagišius; 2. <i>spec.</i> dvišakis, trišakis

1.2. Nevartotinos naujos svetimybės

1.2.1.	armrestlingas	= <i>sport.</i> raňkos lenkimas
1.2.2.	autodetailingas	= automobilių puošyba, automobilių apdaila
1.2.3.	barteris	= <i>ekon.</i> natūriniai (prekių) mainai
	barterinis: barteriniai mainai	= <i>ekon.</i> natūriniai (prekių) mainai
1.2.4.	bereitorius	= prajodinėtojas
1.2.5.	biznesmenas	= veřslininkas
1.2.6.	bodis	= glaustinukė, glaustinis
1.2.7.	bukeris	= (manekėnių <i>ir pan.</i>) agentas, angažuotojas
1.2.8.	burgeris	= suvožtinis
	čyzburgeris	= sūraĩnis, sūrio suvožtinis
	fĩšburgeris	= žuvaĩnis, žuviės suvožtinis
	hamburgeris	= mėsaiĩnis, mėsos suvožtinis
1.2.9.	čipsai	= (būlvių) traškūčiai
1.2.10.	dartas, dartsas	= 1. smigĩnis, smigis (<i>žaidimas</i>); 2. smigė, strėlytė (<i>smiginiui žaisti</i>)
1.2.11.	daidžestas	= (periódikos) apžvalgà; sántraukos
1.2.12.	e-mailas, imeilas	= elektroninis pàštas
1.2.13.	hepiendas	= laiminga pabaigà
1.2.14.	holbolas	= trijųlių krepšinis
1.2.15.	hororas	= 1. siaũbo filmas; 2. siaũbas
1.2.16.	hospisas	= slaugos namaĩ (<i>nedidelė ligoninė nepagydomai sergantiems žmonėms</i>)
1.2.17.	hostelis	= nakvėnės namaĩ
1.2.18.	hotdogas	= dešraiĩnis
1.2.19.	hotelis	= viėšbutis
1.2.20.	imidžas	= įvaizdis; <i>perk. r.</i> vařdas, vėidas (<i>kartais išvaizda</i>)
1.2.21.	imobilaizeris	= imobilizàtorius, fiksàtorius; (vaĩro) įtvaras
1.2.22.	impičmentas	= (valstýbės) apkaltà
1.2.23.	kileris	= (samdomas) žudikas
1.2.24.	kornfleiksai	= (kukurūzų) dribsniai
1.2.25.	krosvordas	= kryžiàžodis
1.2.26.	leginsai	= tamprės, timpės
1.2.27.	leiblas, leiblis	= 1. etikėtė; 2. emblemà; 3. (firmos) ženklas
1.2.28.	miusliai	= dribsniai (su priedais); javaĩniai
1.2.29.	ofisas	= įstaiga (<i>kartais</i> būstinė, biũras, kontorà, ràštinė)
1.2.30.	organaizeris	= 1. užrašinė (paprastà, elektroninė); 2. (kanceliàrinių reikmenų) dėklė
1.2.31.	pabas	= alinė, alūdė; smūklė
1.2.32.	pampersai	= saũskelnės
1.2.33.	parkingas	= (automobilių) aikštėlė
1.2.34.	peintbolas	= dažàsvydis
1.2.35.	pleiofai	= atkriĩntamosios rungtėnės (varžýbos)
1.2.36.	ploteris	= braižytuvas
1.2.37.	polismenas	= policininkas
1.2.38.	popkornai	= (kukurūzų) spragėšiai
1.2.39.	posteris	= afišà; plakàtas
1.2.40.	presa	= spaudà
	presatašė	= <i>dipl.</i> spaudos atašė; spaudos atstovas
	prescentras	= spaudos ceĩtras
	preskonferencija	= spaudos konferenceĩcija
1.2.41.	puzlis, pūzlė	= 1. dėstas, dėliõnė, dėstinis (<i>žaidimas</i>); galvósũkis; 2. kibũčiai (<i>žaidimo dalys</i>)
1.2.42.	rolikai, rolskeitai	= riedũčiai
1.2.43.	referis	= <i>sport.</i> (vyresnỹsis) teisėjas
1.2.44.	rentingas	= (trumpalaikė) nũoma
1.2.45.	serfingas	= baňglentė
1.2.46.	skeitbordas, skeitas	= riėdlentė
1.2.47.	skeiteris	= 1. riedũtininkas; 2. riėdlentininkas
1.2.48.	skinhedas, skinas	= skustagaĩvis
1.2.49.	skryningas	= 1. atrankà, rūšiàvimas; 2. <i>med.</i> patikrinimas

1.2.50.	snekas	= užkandis, užkandukas
1.2.51.	sponsorius, -ė	= 1. rėmėjas, -a; 2. mecenatas, -ė
	sponsorystė	= 1. parama, rėmimas; 2. mecenavimas
1.2.52.	steikas	= (amerikietiškas) kepsnys, didkepsnis
1.2.53.	steipleris	= segiklis
1.2.54.	stimeris	= 1. šutintūvas; 2. gāro mašinà; 3. chem. gārinimo aparatas (garintūvas)
1.2.55.	šeikeris	= (kokteilių) plaktuvė
1.2.56.	šopas	= parduotuvė, krautuvė
1.2.57.	šorttrekas	= sport. trumpasis tãkas
1.2.58.	šrederis	= (dokumentų) naikiklis
1.2.59.	taimeris	= laikmatis
1.2.60.	tyneidžeris, -ė	= paauglys, -žė
1.2.61.	vykendas	= savaitgalis
1.2.62.	vindserfingas	= sport. 1. burlentė; 2. burlenčių spõrtas
1.3.	Neteiktini vertinimai	
	Žodžiai	
1.3.1.	apystova	= aplinkybė: <i>Nusikaltimo a p y s t o v a s</i> (= aplinkybes) <i>tiria ekonominių nusikaltimų skyriaus darbuotojai.</i>
1.3.2.	gerbūvis	= 1. gerovė: <i>Reikėtų daugiau rūpintis žmonių g e r b ū v i u</i> (= gerove); 2. aplinkà: <i>Tik noro pritrūko sutvarkyti namo g e r b ū v į</i> (= aplinką); 3. aplinkotvarka: <i>Ieškoma lėšų sostinės g e r b ū v i u i</i> (= aplinkotvarkai).
1.3.3.	įstatymdavys, -ė, įstatymleidys, -ė	= įstatymų leidėjas, -a: <i>Į s t a t y m d a v i a i</i> (= Įstatymų leidėjai) <i>turi susirūpinti, kad ne visi gerbia valstybės įstatymus.</i>
	įstatymdavystė, įstatymleidystė	= įstatymų leidimas, leidybà: <i>Į s t a t y m d a v y s t ė</i> (= Įstatymų leidimas) – nelengvas, tačiau kilnus darbas. <i>Į s t a t y m l e i d y s t ė</i> (= Įstatymų leidyba, leidimas) <i>Lietuvoje turi senas tradicijas.</i>
1.3.4.	išsireikšti	= pasakýti, parėikšti: <i>Ji ne visai tiksliai i š s i r e i š k ė</i> (= pasakė). <i>Ar galima taip i š s i r e i k š t i</i> (= (pa)sakyti)? <i>Kaip čia buvo i š s i r e i k š t a</i> (= pareikšta, pasakyta), <i>statybos nejuda iš vietos.</i>
	išsireiškimas	= põsakis, pasākymas: <i>Mokytoja parinko gražių i š s i r e i š k i m ū</i> (= posakių). <i>Tokie pikti i š s i r e i š k i m a i</i> (= žodžiai, pasakymai) <i>spaudoje nevienija tautos.</i>
1.3.5.	laisvanoris, -ė	= savanõris, -ė: <i>Gelbėjimo darbų ėmėsi kariai, policininkai ir l a i s v a n o r i a i</i> (= savanoriai) <i>miesto gyventojai.</i>
	laisvanoriškas, -a	= savanõriškas, -a: <i>Taikos fondas sudaromas iš l a i s v a n o r i š k ū</i> (= savanoriškų) <i>aukų.</i>
	laisvanoriškai	= savo nõru: <i>Studentai kai kuriuos dėstomuosius dalykus gali pasirinkti l a i s v a n o r i š k a i</i> (= savo noru).
1.3.6.	nekuris, -i	= šiõks tõks, šiokià tokià; tam tikras, tam tikrà: <i>Mokinys įgijo n e k u r į</i> (= šiokį tokį) <i>pasitikėjimą (šiek tiek pasitikėjimo) savimi. P o n e k u r i o</i> (= tam tikro; kiek) <i>laiko ir mums reikės daryti remontą.</i>
	nekurie, -ios	= kai kuriė, kai kuriõs; šiokiė tokiė, šiõkios tõkios; kuriė ne kuriė, kuriõs ne kuriõs; vienas kitas, vienà kità: <i>N e k u r i a s</i> (= Kai kurias) <i>mintis čia pacituosiu. Gali atsirasti n e k u r i ū</i> (= šiokių tokių) <i>įstatymo papildymų. N e k u r i e ligočiai</i> (= Kai kurie; Kurie ne kurie ligočiai; Vienas kitas ligočis) <i>nuo sunkių komplikacijų miršta.</i>
1.3.7.	neužilgo	= netrūkus, tuõj(aũ), greĩtai, vėikiai: <i>N e u ž i l g o</i> (= Netrukus; Tuojau; Greĩtai; Veikiai) <i>prasidės sėja.</i>

1.3.8.	obalsis	= šūkis, devizas: <i>Tautinio išsivadavimo o b a l s i a i</i> (= <i>šūkiai</i>) <i>padeda atgimti ir kalbai</i> .
1.3.9.	pasėka	= padarinys, rezultatas: <i>Ši liga palieka savo p a s ė k a s</i> (= <i>padarinius</i>).
1.3.10.	savistovus, -i	= savarañkiškas, -a; nepriklaūsomas, -a: <i>Turi būti sukurta s a v i s t o v i o s</i> (= <i>savarankiškos</i>) ekonominės politikos programa. <i>S a v i s t o v i</i> (= <i>Nepriklausoma</i>) valstybė pati tvarko savo užsienio politiką.
	savistoviai	= savarañkiškai, nepriklausomai: <i>Ne kiekvienas įpratęs s a v i s t o v i a i</i> (= <i>savarankiškai</i>) tvarkytis. <i>Sūnus jau s a v i s t o v i a i</i> (= <i>savarankiškai, nepriklausomai</i>) gyvena.
	savistovumas	= savarankiškumas: <i>S a v i s t o v u m a s</i> (= <i>Savarankiškumas</i>) – geras žmogaus bruožas.
1.3.11.	stovyla(s)	= 1. statulà: <i>Prie vartų pamatėme gipsinės s t o v y l a s</i> (= <i>statulas</i>); 2. figūrà: <i>Toli priekyje dar galėjai įžiūrėti vyriškio s t o v y l a</i> (= <i>figūrą</i>).
1.3.12.	vienok	= bėt, tačiau, vis dėlto: <i>Buvo jam visokių valandų, v i e n o k</i> (= <i>bet, tačiau, vis dėlto</i>) jis nepalūžo.
	Junginiai	
1.3.13.	Su ant:	
	ant kiek	= kaip, kiek: <i>Matome, a n t k i e k</i> (= <i>kaip, kiek</i>) išaugo mūsų institutas.
	ant kiek..., ant tiek	= kiek..., tiek: <i>Ant kiek</i> (= <i>Kiek</i>) išaugo kainos, <i>a n t t i e k</i> (= <i>tiek</i>) atlyginimai tikrai nepadidės.
	ant savęs	= sàu, savarañkiškai: <i>Kada jūs pradėsite a n t s a v ė s</i> (= <i>savarankiškai</i>) gyventi?
	ant sveikatos	= į sveikàtą: <i>Toks sunkus darbas jam neišeis a n t s v e i k a t o s</i> (= <i>į sveikatą</i>). <i>A n t s v e i k a t o s</i> (= <i>Į sveikatą</i>)! [linkėjimas]
	ant tiek	= taip, tiek: <i>Ligonė a n t t i e k</i> (= <i>taip, tiek</i>) nusilpusi, <i>kad be lazdos nepaeina</i> .
1.3.14.	[būti (yra, buvo...)] (ne) kurse	= (ne)žinóti; būti (ne)supažindintam, -ai, (ne)susipažinusiam, -iai, (ne)įsigilinusiam, -iai: <i>Dėl nutarimo manęs neklauskite – aš n e k u r s e</i> (= <i>nežinau; nesu susipažinęs; nesupažindintas</i>). <i>Jis k u r s e</i> mūsų idėjos (= <i>žino apie mūsų idėją; išmano, supranta mūsų idėją</i>).
1.3.15.	[būti, eiti] pas save	= (būti) sàvo kabinetė, kambarjė ir kt.; (eiti) į sàvo kabinetą, kambarį ir kt.: <i>Viršininkas p a s s a v e</i> (= <i>savo kabinete</i>). <i>Einu p a s s a v e</i> (= <i>į savo kabinetą, kambarį</i>).
1.3.16.	ir taip	= ir štai; taigi; o dabar: <i>I r t a i p</i> , (= <i>Taigi; O dabar</i>) <i>laidą baigiame</i> . <i>Ir taip</i> , (= <i>Ir štai; Taigi</i>) <i>rungtynės baigėsi lygiosiomis</i> .
1.3.17.	iš kalno	= iš aňksto: <i>Viskas i š k a l n o</i> (= <i>iš anksto</i>) susitarta.
1.3.18.	Su kaip:	
	kaip kartas, kaip sykis	= kaip tik: <i>K a i p s y k i s</i> (= <i>Kaip tik</i>) norėjau skambinti.
	kaip tai	žr. 1.3.21.
	kaip taisyklė	= paprastai, dažniausiai: <i>K a i p t a i s y k l ė</i> , (= <i>Paprastai</i>) pirmiausia brangsta naftos produktai.
1.3.19.	Su kas:	
	kas liečia	= (o) dėl: <i>K a s l i e č i a</i> kredito grąžinimo sąlygas, (= <i>Dėl; O dėl</i> kredito grąžinimo sąlygų) susitarsime.

	kas link	= veiksmazodžių valdomieji linksniai ar linksniai su prielinksniais: <i>K a s l i n k tautybės</i> , (= <i>Tautybės</i> ; <i>O tautybės tai</i>) jie visi lietuviai. <i>K a s l i n k muzikos</i> , (= <i>Muzikai</i> ; <i>O muzikai</i> ; <i>Jei kalbėsime apie muziką, tai jai</i>) mano vaikas visai negabus. <i>K a s l i n k mokslių</i> , (= <i>Mokslais</i>) mano pusbrolis visai nesidomi – tik <i>k a s l i n k pinigų</i> (= pinigais). <i>O k a s l i n k vestuvių, tai apie jas dar negalvoju</i> (= <i>O apie vestuves tai dar negalvoju</i>). = kuo dėtas, -à: <i>P r i e k o čia mes</i> (= <i>Kuo mes čia dėti</i>)? <i>Banko vadovybė čia n e p r i e k o</i> (= niekuo dėta).
1.3.20.	prie ko	
1.3.21.	Su tai: būk tai	= esą, nevà, girdi, kàd, lýg, taĩtum: <i>Žmonės kalbėjo, b ū k t a i</i> (= <i>esq, kad, neva...</i>) pinigai keisis.
	(kaž)kada tai	= kažkadà, kitadòs, kadàise: <i>Apie šunelių priežiūrą (k a ž) k a d a t a i</i> (= <i>kažkada, kitados, kadaise</i>) mano jau rašyta.
	(kaž)kaip tai	= 1. kažkaĩp, kažin kaĩp: <i>Per tuos metus jis (k a ž) k a i p t a i</i> (= <i>kažkaip</i>) sulinko, suseno; 2. kaĩp nòrs: <i>Reikės (k a ž) k a i p t a i</i> (= <i>kaip nors</i>) suktis iš šios padėties.
	(kaž)kas [(kaž)ko, (kaž)kam...] tai	= kažkàs (kažkò, kažkám...), kažin kàs; kai kàs: <i>Girdžiu, už durų (k a ž) k a s t a i</i> (= <i>kažkas, kažin kas</i>) šlama. <i>(K a ž) k o t a i</i> (= <i>Kažko; Ko nors</i>) nauja nesugalvosi.
	(kaž)kieno tai	= (kaž)kienò, kažin kienò: <i>Palikti (k a ž) k i e n o t a i</i> (= <i>kažkieno</i>) raktai ir piniginiè.
	(kaž)kodėl tai	= kažkodėl, kažin kodėl: <i>Pavasarij man dažnai (k a ž) k o d è l t a i</i> (= <i>kažkodėl, kažin kodėl</i>) skauda galvą.
	(kaž)koks [(kaž)kokio, (kaž)kokiam...], (kaž)kokia [(kaž)kokios, (kaž)kokiai...] tai	= 1. kažkòks (kažkòkio, kažkokiám...), kažkokià (kažkokiòs, kažkókiai...): <i>(K a ž) k o k s t a i</i> (= <i>Kažkoks</i>) žmogus tavęs ieškojo; 2. tam tikras, tam tikrà: <i>Statant užtvanką gali atsirasti ir (k a ž) k o k i ū t a i</i> (= <i>tam tikrų</i>) gamtos apsaugos pažeidimų.
	(kaž)kuris tai, (kaž)kuri tai	= kuris, kuri; kažkuris, kažkuri; kažin kuris, kažin kuri: <i>(K a ž) k u r i s t a i</i> (= <i>Kažkuris; Kažin kuris</i>) kaimynas išbėgo pirmas ir vagį sučiupo.
	(kaž)kur tai	= 1. kažkuĩ, kažin kuĩ: <i>(K a ž) k u r t a i</i> (= <i>Kažkur; Kažin kur</i>) paklydo mūsų šuniukas; 2. iš daliès: <i>Gal aš kalbėdama (k a ž) k u r t a i</i> (= <i>iš dalies</i>) pasakysiu ir kitų nuomonę; 3. apie, maždaug, apytikriai: <i>Susitiksimė (k a ž) k u r t a i</i> (= <i>maždaug, apie</i>) penktą.
1.4.	Žodžių ir junginių reikšmės klaidos	
1.4.1.	abuojas, -a	nevert. r. „abejingas, -a“: <i>Savo darbui jis visai a b u o j a s</i> (= <i>abejingas</i>).
	abuojumas	nevert. r. „abejingumas“.
1.4.2.	apmokyti	nevert., jei nekalbama apie paviršutinišką, menko intensyvumo, neilgai trunkantį mokymą: <i>Nusikaltėlį padėjo surasti specialiai a p m o k y t i</i> (= <i>(iš)mokyti</i>) šunys.
	apmokymas	nevert. r. „mokymas, išmokymas“.
1.4.3.	apsidėti	žr. 1.4.28.
1.4.4.	apsieiti	nevert. r. „atsieiti, kainuoti“: <i>Jų išlaikymas valstybei brangiai a p s i è j o</i> (= <i>atsiejo, kainavo</i>).
1.4.5.	ap(si)jungti	nevert. r. „su(si)jungti; su(si)vienyti; su(si)burti“: <i>a p j u n g t i</i> (= <i>sujungti</i>) firmas, bankus, įmones ir pan.; <i>a p j u n g t i</i> (= <i>suvienyti</i>) pastangas, jėgas ir pan.; <i>a p j u n g t i</i> (= <i>suburti</i>) žmones, visuomenę, bendraminčius ir pan.; <i>a p s i j u n g t i</i> (= <i>susiburti</i>) į draugiją, sąjungą ir pan.
	ap(si)jungimas	nevert. r. „su(si)jungimas; su(si)vienijimas; su(si)būrimas“.

1.4.6.	apsivesti	= vesti (kalbant apie vyrą); <i>(iš)tekėti</i> (kalbant apie merginą); <i>susituokti</i> .
1.4.7.	aptarnauti sąskaitą	= <i>tvarkyti sąskaitą</i> .
1.4.8.	apturėti	nevert. r. „turėti, patirti“: <i>Kiek vargo a p t u r ė j a u</i> (= <i>turėjau, patyriau</i>) <i>dėl to savo vaiko!</i>
1.4.9.	atidaryti: atidaryti akis atidaryti atminimo lentą, paminklą atidaryti čiaupą atidaryti dujas, vandenį atidaryti knygą, sąsiuvinį atidaryti skėtį	= <i>atmerkti akis, atsimerkti</i> ; = <i>atidengti atminimo lentą, paminklą</i> ; = <i>atsukti čiaupą</i> ; = <i>paleisti dujas, vandenį</i> ; = <i>atversti, atskleisti knygą, sąsiuvinį</i> ; = <i>išskleisti skėtį</i> .
1.4.10.	atidengti: atidengti kaltininką, nusikaltėlį atidengti sąskaitą	= <i>nustatyti kaltininką, nusikaltėlį</i> ; = <i>atidaryti sąskaitą</i> .
1.4.11.	atidirbti	nevert. r. „baigti rengti, kurti, galutinai apdoroti, išstbulinti“: <i>a t i d i r b t i</i> (= <i>baigti rengti, kurti, galutinai apdoroti, išstbulinti</i>) <i>metodiką, planą, projektą, technologiją</i> ir pan.
1.4.12.	atkoreguoti	nevert. r. „(pa)koreguoti“: <i>Mūsų komitetas šį projektą neseniai a t k o r e g a v o</i> (= <i>pakoregavo</i>).
1.4.13.	atkrauti	nevert. r. „išsiųsti; išvežti“: <i>A t k r o v ė m e</i> (= <i>Išsiuntėme; Išvežėme</i>) <i>prekes į Vokietiją</i> .
1.4.14.	atleisti	nevert. r. „(iš)duoti; parduoti“: <i>a t l e i s t i</i> (= <i>(iš)duoti knygą</i> (skaitytojui); <i>a t l e i s t i</i> (= <i>parduoti</i>) <i>prekę</i> (pirkėjui).
	atleidimas	nevert. r. „išdavimas; pardavimas“.
1.4.15.	atlieti	nevert. r. „nulieti, išlieti, padaryti ką liejant“: <i>a t l i e t i</i> (= <i>nulieti, išlieti</i>) <i>detalę, paminklą, skulptūrą</i> ir pan.
1.4.16.	atmainyti	nevert. r. „panaikinti“: <i>a t m a i n y t i</i> (= <i>panaikinti</i>) <i>įstatymą, nutarimą, potvarkį, susitarimą, nuosprendį</i> ir pan.
1.4.17.	atmirti	nevert. r. „(iš)nykti, mirti, liautis egzistavus“: <i>Senosios tradicijos pamažu a t m i r š t a</i> (= <i>miršta, nyksta</i>).
1.4.18.	atreaguoti	nevert. r. „(su)reaguoti“: <i>Į mano skundą seniūnija n e a t r e a g a v o</i> (= <i>ne(su)reagavo</i>).
1.4.19.	atredaguoti	nevert. r. „suredaguoti“: <i>Tekstas prastai a t r e d a g u o t a s</i> (= <i>suredaguotas</i>).
1.4.20.	atreguliuoti	nevert. r. „sureguliuoti“: <i>Vairą reikėtų a t r e g u l i u o t i</i> (= <i>sureguliuoti</i>).
1.4.21.	atremontuoti	nevert. r. „suremontuoti“: <i>A t r e m o n t a v o</i> (= <i>Suremontavo</i>) <i>namą ir garažą</i> .
1.4.22.	atrestauruoti	nevert. r. „restauruoti“: <i>A t r e s t a u r a v o m e</i> (= <i>Restauravome</i>) <i>paveikslą ir freską</i> .
1.4.23.	atsiekti	nevert. r. „pasiekti“: <i>Šiomet a t s i e k ė m e</i> (= <i>pasiekėme</i>) <i>neblogų rezultatų</i> .
	atsiekimas	nevert. r. „laimėjimas, pergalė; atradimas“.
1.4.24.	atsinešti	nevert. r. „elgtis; žiūrėti (į ką)“: <i>Po to įvykio jis a t s i n e š a</i> (= <i>žiūri</i>) <i>į mane labai draugiškai (elgiasi su manimi labai draugiškai)</i> .
	atsinešimas	nevert. r. „elgesys; požiūris“.
1.4.25.	at(si)žymėti	nevert. r.: 1. „pa(si)žymėti“: <i>Prašom a t (s i) ž y m ė t i</i> (= <i>pa(si)žymėti</i>) <i>bilietą</i> ; 2. „apdovanoti“: <i>Geriausi darbuotojai buvo a t ž y m ė t i</i> (= <i>apdovanoti</i>) <i>vertingomis dovanomis</i> .
	atžyma	nevert. r.: 1. „žyma; įrašas“; 2. „žymė; žymuo“.
1.4.26.	bendrai	nevert. išvadiniu (apibendrinamuoju) žodžiu: <i>B e n d r a i</i> (= <i>Apskritai</i>) <i>jis neblogas žmogus</i> .
1.4.27.	davinys	nevert. r. „duomuo“: <i>Pastarųjų apklausų d a v i n i a i</i> (= <i>duomenys</i>) <i>teikia vilčių</i> .

1.4.28.	dėti(s): dėti(s) suknelę, švarką, palta, apsiaustą ir pan. dėti(s) apavą, kojines, kelnes, sauskelnes ir pan. dėtis diržą, juostą ir pan. dėti(s) auskarus, laikrodį, sagę ir pan.	nevert. r. „vilkėti(s) suknelę, švarką, palta, apsiaustą ir pan.“; nevert. r. „auti(s), mauti(s) apavą, kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.“; nevert. r. „juosti(s) diržą, juostą (diržu, juosta) ir pan.“; nevert. r. „segtis auskarus, laikrodį, sagę ir pan.“
1.4.29.	gautis	nevert. savaimine rezultatine reikšme: <i>Gali taip gautis (= išeiti, atsitikti), kad šiemet nebesusitikime. Kas čia gavo si (= pasidarė, išėjo)? Lyginant su 1997 m., gautų si (= išeitų, būtų) visai kitas vaizdas.</i>
1.4.30.	gyvybingas, -a	nevert. r. „nepasenęs, -usi, tinkamas, -a vartoti“: <i>gyvybingas (= nepasenęs, tinkamas vartoti) glaistas, skiedinys, gyvybingi (= nepasenę, tinkami vartoti) dažai, vaistai</i> ir pan.
1.4.31.	glaustas, -a: glaustais terminais	<i>= greitai, per trumpą laiką: Užsakymus atliekame glaustais terminais (= greitai, per trumpą laiką).</i>
1.4.32.	įjungti	nevert. r. „įrašyti, įtraukti“: <i>įjungti (= įrašyti, įtraukti) į planą, sąrašą, komisiją</i> ir pan.
1.4.33.	imti(s)	žr. 1.4.57.
1.4.34.	inėsti	– nevert. r.: 1. „pateikti“: <i>inėsti (= pateikti) pasiūlymą</i> ir pan.; 2. „įtraukti, įrašyti (į ką)“: <i>inėsti (= įtraukti, įrašyti) į sąrašą, sutartį, protokolą</i> ir pan.; 3. „įtraukti, įrašyti, padaryti (ką)“: <i>inėsti (= padaryti) pataisą, pakeitimą, papildymą</i> ir pan.
1.4.35.	įpakavimas	nevert. r. „pakuotė“: <i>Žaislai atsiųsti popieriniame įpakavime (= popierinėje pakuotėje).</i>
1.4.36.	išdirbti	nevert. r. „parengti, sukurti“: <i>išdirbti (= parengti, sukurti) projektą, terminiją</i> ir pan.
1.4.37.	išeiti: išeinant iš ko	nevert. r. „remiantis kuo, vadovaujantis kuo; atsižvelgiant į ką“: <i>Nutarimas buvo priimtas išeinant iš susidariusios padėties (= atsižvelgiant į susidariusią padėtį).</i>
1.4.38.	išieškoti: išieškotas, -a	nevert. r. „išdailintas, -a, dailus, -i, prašmatnus, -i, elegantiškas, -a, subtilus, -i, rafinuotas, -a, galantiškas, -a“: <i>išieškotas, -a (= išdailintas, -a, prašmatnus, -i) dirbiny, forma</i> ir pan. (apie meno kūrinį); <i>išieškotas (= subtilus, rafinuotas) skonis; išieškotos (dailios, rafinuotos) manieros; išieškotas (= dailus, galantiškas) elgesys</i> ir pan.
1.4.39.	išimti: išimti dokumentus, ginklus, sprogmenis, narkotikus ir pan. (iš asmens) dokumentų, ginklų, sprogmenų, narkotikų ir pan. išėmimas (iš asmens)	<i>= paimti dokumentus, ginklus, sprogmenis, narkotikus</i> ir pan.; <i>= dokumentų, ginklų, sprogmenų, narkotikų</i> ir pan. <i>paėmimas.</i>
1.4.40.	išjungti	nevert. r.: 1. „išbraukti, atleisti“: <i>išjungti (= išbraukti) iš plano, sąrašo, suvestinės</i> ir pan.; <i>išjungti (= išbraukti, atleisti) iš komisijos, komiteto, tarybos, organizacijos</i> ir pan.; 2. „išskaičiuoti, atimti“: <i>išjungti (= išskaičiuoti, atimti) iš kainos, sumos, vertės</i> ir pan.
1.4.41.	išlaikyti išlaikymas	nevert. r. „išskaičiuoti“: <i>išlaikyti (= išskaičiuoti) alimentus, mokesčius</i> ir pan. nevert. r. „išskaičiavimas, išskaita“.

	išlaikytas, -a	nevert. r. „santūrus, -i, susitvardantis, -i, susivaldantis, -i“: <i>Mano naujasis kaimynas – pavydėtina i š l a i k y t a s</i> (= <i>santūrus, susitvardantis, susivaldantis</i>) žmogus.
1.4.42.	išmetinėti (užmetinėti)	nevert. r. „prikaišioti, priekaištauti“: <i>Tu jam dėl to n e i š m e t i n ė k</i> (<i>n e u ž m e t i n ė k</i>) (= <i>neprikaišio, nepriekaištauk</i>).
1.4.43.	išmetinėjimas (užmetinėjimas) išnešti	nevert. r. „prikaišiojimas, priekaištas“. – nevert. r.: 1. „priimti“: <i>i š n e š t i</i> (= <i>priimti</i>) <i>nutarimą, sprendimą, nuosprendį</i> ir pan.; 2. „duoti, pareikšti“: <i>i š n e š t i</i> (= <i>duoti, pareikšti</i>) <i>ispėjimą, papeikimą</i> ir pan.; 3. „pateikti“: <i>i š n e š t i</i> (= <i>pateikti</i>) <i>pasiūlymą, protestą</i> ir pan.
1.4.44.	(iš)pildyti: išpildyti kūrinių (iš)pildyti planą pildyti pareigas	<i>= atlikti kūrinių; = (i)vykdyti planą; = eiti pareigas.</i>
1.4.45.	išpulti	– nevert. r.: 1. „tekti, priderėti, prireikti, priklausyti“: <i>Užmokėk jam, kiek i š p u o l a</i> (= <i>pridera, priklauso</i>); 2. „pasitaikyti“: <i>Kalėdos pernai i š p u o l ė</i> (= <i>pasitaikė</i>) <i>gražios</i> .
1.4.46.	išrišti	nevert. r. „išspręsti“: <i>Kažin, kaip šį klausimą i š r i š</i> (= <i>išspręst</i>) <i>apskritį?</i>
	išrišimas	nevert. r. „išsprendimas“.
1.4.47.	išskirti	nevert. r. „(pa)skirti“: <i>I š s k y r ė</i> (= <i>Paskyrė</i>) <i>sklypą namui statyti. Firmos vadovai i š s k y r ė</i> (= <i>(pa)skyrė, davė</i>) <i>premijas</i> .
1.4.48.	išstatyti sąskaitą	<i>= pateikti, išrašyti sąskaitą.</i>
1.4.49.	išstoti	nevert. r. „kalbėti; viešai pasirodyti“: <i>Kas dar nori i š s t o t i</i> (= <i>kalbėti</i>)? <i>Dabar i š s t o s</i> (= <i>pasirodys</i>) <i>ansamblis</i> .
	išstojimas	nevert. r. „kalba; viešas pasirodymas“.
1.4.50.	iššaukti	nevert. r. „sukelti“: <i>i š š a u k t i</i> (= <i>sukelti</i>) <i>ligą, reakciją, žemės drebėjimą</i> ir pan.
	iššaukiantis, -i, iššaukiamas, -a	nevert. r. „įžūlus, -i, provokuojamas, -a“: <i>i š š a u k i a n t i s</i> (= <i>įžūlus, provokuojamas</i>) <i>elgesys, žvilgsnis, tonas</i> ir pan.
	iššaukiančiai, iššaukiamai	nevert. r. „įžūliai, provokuojamai“.
1.4.51.	išvesti	nevert. r. „išbraukti, atleisti“: <i>i š v e s t i</i> (= <i>išbraukti, atleisti</i>) <i>iš komisijos, komiteto, tarybos</i> ir pan.
	išvesti iš eksploatacijos	<i>= nutraukti eksploataciją; sustabdyti; išjungti.</i>
1.4.52.	išžiūrėti	nevert. r. „apsvarstyti, išnagrinėti“: <i>i š ž i ū r ė t i</i> (= <i>apsvarstyti, išnagrinėti</i>) <i>prašymą, siūlymą, skundą</i> ir pan.
1.4.53.	įvesti: įvesti į eksploataciją (eksploatacijon) įvesti į komisiją, komitetą, tarybą ir pan. įvesti kamuolį į žaidimą įvesti pataisą, papildymą	<i>= atiduoti naudoti, eksploatuoti; paleisti; įjungti;</i> nevert. r. „įtraukti į komisiją, komitetą, tarybą ir pan.“; <i>= paduoti (įmesti, įspirti) kamuolį į žaidimą; = įtraukti, įrašyti, įdėti pataisą, papildymą.</i>
1.4.54.	kurčias, -ia	nevert. r. „duslus, -i“: <i>Nuaidėjo k u r č i a s</i> (= <i>duslus</i>) <i>sprogimas</i> .
1.4.55.	matomai (regimai)	nevert. įterptiniu žodžiu nuomonei reikšti: <i>M a t o m a i</i> (<i>R e g i m a i</i>) (= <i>Matyt</i>), <i>mums reikėtų dar kartą pasitarti. M a t o m a i</i> (<i>R e g i m a i</i>), (= <i>Turbūt</i>) <i>jau laikas eiti miegoti</i> .
1.4.56.	nešti atsakomybę	<i>= būti atsakingam, -ai, atsakyti.</i>
1.4.57.	nuimti: nuimti draudimą, apribojimus, sankcijas, muitus ir pan. nuimti greitį, tempą	<i>= panaikinti draudimą, apribojimus, sankcijas, muitus</i> ir pan.; <i>= sumažinti greitį, tempą;</i>

	nuimti nuo kontrolės	= <i>nutraukti kontrolę, liautis kontroliuoti, kontroliavus;</i>
	nuimti nuo pareigų	= <i>atleisti iš pareigų;</i>
	nuimti premiją, priemoką	= <i>neduoti, neskirti premijos, priemokos; nubraukti premiją, priemoką;</i>
	nuimti priežastis, (psichologinę) įtampą	= <i>pašalinti, panaikinti priežastis, (psichologinę) įtampą;</i>
	nuimti skausmą	= <i>numalšinti skausmą;</i>
	nu(s)imti apavą, kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.	nevert. r. „nu(s)auti, nu(s)mauti apavą, nusimauti kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.“;
	nu(s)imti diržą, juostą ir pan.	nevert. r. „nu(s)juosti diržą, juostą ir pan.“;
	nu(s)imti sagę, auskarus, laikrodį, žiedą ir pan.	nevert. r. „nu(s)segti sagę, laikrodį, išsisegti auskarus, nusimauti žiedą ir pan.“;
	nu(s)imti nuo įskaitos	= <i>iš(si)braukti, iš(si)rašyti, iš(si)registruoti iš įskaitos;</i>
	nu(s)imti suknelę, apsiaustą, švarką, paltą ir pan.	nevert. r. „nu(s)vilkti suknelę, apsiaustą, švarką, paltą ir pan.“
1.4.58.	pajungti	– nevert. r.: 1. „privesti“ (kalbant apie komunikacijas): <i>p a j u n g t i</i> (= <i>privesti</i>) <i>dujas, elektrą, vandenį, šildymą, telefoną</i> ir pan.; 2. „įjungti“ (kalbant apie tiekimo pradžia): <i>p a j u n g t i</i> (= <i>įjungti</i>) <i>dujas, elektrą, vandenį, šildymą, telefoną</i> ir pan.; 3. „prijungti“: <i>p a j u n g t i</i> (= <i>prijungti</i>) <i>variklį, skalbimo mašiną</i> ir pan.
	pajungimas	nevert. r. „privedimas; įjungimas; prijungimas“.
1.4.59.	pakelti:	
	pakelti klausimą, problemą	= <i>iškelti klausimą, problemą;</i>
1.4.60.	pakelti duomenis, bylą ir pan.	= <i>peržiūrėti, pa(si)tikrinti duomenis, bylą</i> ir pan.
	paskaičiuoti	nevert. r. „(tiksliai) apskaičiuoti, suskaičiuoti“: <i>Būtina p a s k a i č i u o t i</i> (= <i>apskaičiuoti</i>) <i>didžiausią šių vaistų dozę.</i>
	paskaičiavimas	nevert. r. „(tikslus) apskaičiavimas“.
1.4.61.	pastatyti	žr. 1.4.98.
1.4.62.	pašalinis (vaistų) veikimas	= <i>šalutinis (vaistų) poveikis.</i>
1.4.63.	pašvęsti	nevert. r. „skirti, dedikuoti“: <i>Vakaras p a š v ė s t a s</i> (= <i>kirtas</i>) <i>poeto 100-ųjų metinių sukačėiai. Knyga p a š v ė s t a</i> (= <i>skirta</i>) <i>lietuvių kovoms su kryžiuočiais.</i>
1.4.64.	pavesti	nevert. r. „apvilti, apgauti; netesėti“: <i>Jis ne kartą yra mus p a v e d ė s</i> (= <i>apvylęs, apgavęs</i>).
1.4.65.	pernešti	nevert. r. „pakelti, iškentėti, iškėsti, išturėti, išverti“: <i>p e r n e š t i</i> (= <i>pakelti, iškentėti, iškėsti, išturėti, išverti</i>) <i>skausmą, sielvartą, netektį, nelaimę</i> ir pan.
1.4.66.	perspėti	nevert. r. „užkirsti kelią, neleisti atsirasti“: <i>p e r s p ė t i</i> <i>ligą, nusikaltimą, nelaimę</i> ir pan. (= <i>užkirsti kelią, neleisti atsirasti</i>) <i>ligai, nusikaltimui, nelaimei</i> ir pan.
1.4.67.	pervesti	nevert. r. „perkelti“: <i>p e r v e s t i</i> (= <i>perkelti</i>) <i>į kitą grupę, klasę, kursą, skyrių, į kitas pareigas</i> ir pan.
1.4.68.	peržiūrėti	nevert. r. „persvarstyti; iš naujo, dar kartą apsvarstyti“: <i>p e r ž i ū r ė t i</i> (= <i>iš naujo, dar kartą apsvarstyti</i>) <i>bylą, klausimą, tvarką</i> ir pan.
1.4.69.	praanalizuoti	nevert. r. „išanalizuoti“: <i>Būtina p r a a n a l i z u o t i</i> (= <i>išanalizuoti</i>) <i>padėtį.</i>
1.4.70.	prabalsuoti	nevert. r. „balsuoti, pabalsuoti, nubalsuoti, subalsuoti, baigti balsuoti“: <i>Mes jau p r a b a l s a v o m e</i> (= <i>balsavome, pabalsavome, buvome balsuoti</i>).
	prabėgti	nevert. r. „(nu)bėgti“: <i>Kasdien p r a b ė g u</i> (= <i>nubėgu</i>) <i>keletą kilometrų.</i>
1.4.72.	pračiuopti	nevert. r. „apčiuopti, užčiuopti“: <i>Padidėjusias kepenis nesunku p r a č i u o p t i</i> (= <i>užčiuopti</i>).
1.4.73.	pradiktuoti	nevert. r. „padiktuoti“: <i>P r a d i k t a v a u</i> (= <i>Padiktavau</i>) <i>visas pavardes telefonu.</i>

1.4.74.	praeiti	nevalt. r.: 1. „nueiti“: <i>p r a e i t i</i> (= <i>nueiti</i>) <i>atstumą, kelią, nuotolį</i> ; 2. „išeiti“: <i>p r a e i t i</i> (= <i>išeiti</i>) <i>kursą, mokyklą, mokslus</i> (t. y. baigti kursą, mokyklą, mokslus); 3. „paeiti“: <i>p r a e i t i</i> (= <i>paeiti</i>) <i>į priekį, į kairę, į dešinę</i> ir pan.; 4. „eiti“: <i>P r a e i t i</i> (= <i>(I)eiti</i>) <i>draudžiama</i> .
	praėjimas	nevalt. r. „(i)ėjimas“: <i>P r a ė j i m a s</i> (= <i>Įėjimas</i>) <i>į kiemą kitoje pusėje</i> .
1.4.75.	prafinansuoti	nevalt. r. „finansuoti“: <i>Šį projektą derėtų p r a f i n a n s u o t i</i> (= <i>finansuoti</i>) <i>iš rezervų fondo</i> .
1.4.76.	pragalvoti	nevalt. r. „apgalvoti“: <i>Šis sprendimas gerai p r a g a l v o t a s</i> (= <i>apgalvotas</i>).
1.4.77.	prakeliauti	nevalt. r. „keliauti, nukeliauti“: <i>Tą vasarą p r a k e l i a v o m e</i> (= <i>nukeliavome</i>) <i>300 km</i> .
1.4.78.	praklaustyti	nevalt. r. „perklausyti, išklaustyti“: <i>p r a k l a u s y t i</i> (= <i>perklausyti</i>) <i>įrašą, praklaustyti</i> (= <i>išklaustyti</i>) <i>paskaitą</i> ir pan.
1.4.79.	prakomentuoti	nevalt. r. „(pa)komentuoti“: <i>Šis įvykis buvo išsamiai p r a k o m e n t u o t a s</i> (= <i>(pa)komentuotas</i>) <i>per televiziją</i> .
1.4.80.	prakonsultuoti	nevalt. r. „(pa)konsultuoti“: <i>Mūsų grupę dėstytojas jau p r a k o n s u l t a v o</i> (= <i>(pa)konsultavo</i>).
1.4.81.	prakontroliuoti	nevalt. r. „(pa)kontroliuoti“: <i>P r a k o n t r o l i u o k i t e</i> (= <i>Pakontroliuokite</i>), <i>kad ataskaitos būtų pateiktos laiku</i> .
1.4.82.	pramatyti	nevalt. r. „numatyti“: <i>Šitą ėjimą (šachmatų) reikėjo p r a m a t y t i</i> (= <i>numatyti</i>).
	pramatymas	nevalt. r. „numatymas“.
1.4.83.	praplaukti	– nevalt. r.: 1. „nuplaukti“: <i>p r a p l a u k t i</i> (= <i>nuplaukti</i> , t. y. įveikti) <i>atstumą, distanciją, nuotolį</i> ir pan.; 2. „perplaukti“: <i>p r a p l a u k t i</i> (= <i>perplaukti</i>) <i>baseiną, ežerą, tvenkinį</i> ir pan.
1.4.84.	praskambėti	nevalt. r. „nuskambėti, suskambėti“: <i>Jos balse p r a s k a m b ė j o</i> (= <i>nuskambėjo</i>) <i>nepasitenkinimo gaidelė</i> .
1.4.85.	pravažiuoti	nevalt. r. „važiuoti, įvažiuoti, nuvažiuoti“: <i>P r a v a ž i u o t i</i> (= <i>Važiuoti</i>) <i>be bilieto draudžiama</i> . <i>P r a v a ž i u o t i</i> (= <i>Įvažiuoti</i>) <i>į kiemą reikia iš kitos pusės</i> . <i>Mums liko p r a v a ž i u o t i</i> (= <i>važiuoti, nuvažiuoti</i>) <i>5 km</i> .
	pravažiavimas	nevalt. r. „(i)važiavimas“: <i>Už p r a v a ž i a v i m ą</i> (= <i>važiavimą, kelionę</i>) <i>be bilieto jums teks mokėti baudą</i> . <i>P r a v a ž i a v i m a s</i> <i>į teritoriją draudžiamas</i> (= <i>Įvažiuoti į teritoriją draudžiama</i>). = <i>nuolatinis, mėnesinis bilietas</i> .
1.4.86.	pravažiuojantis, pravažiuojamas bilietas	
	pravesti	nevalt. r.: 1. „nutiesti, įvesti“: <i>Laidai neturi būti p r a v e d a m i</i> (= <i>tiesiami</i>) <i>paviršiuje</i> ; 2. „išvesti, nubrėžti“: <i>P r a v e s t i</i> (= <i>Išvesti, nubrėžti</i>) <i>liniją</i> .
1.4.87.	pribūti	nevalt. r. „ateiti, atvykti“: <i>Skirtu laiku jis taip ir n e p r i b u v o</i> (= <i>neatėjo, neatvyko</i>).
1.4.88.	priešakinis, -ė	nevalt. r. „pažangus, -i“: <i>p r i e š a k i n ė</i> (= <i>pažangi</i>) <i>idėja, mintis, pasaulėžiūra, p r i e š a k i n i s</i> (= <i>pažangus</i>) <i>mąstymas</i> ir pan.
1.4.89.	prigulėti	nevalt. r. „priklausyti, priderėti, pareiti“: <i>Tie pinigai jam p r i g u l i</i> (= <i>priklauso, pridera</i>). <i>Tai p r i g u l i</i> (= <i>priklauso, pareina</i>) <i>ne nuo žmogaus valios</i> .
1.4.90.	priimti vaistus	nevalt. r. „gerti, vartoti vaistus“.
1.4.91.	prileisti trūkumų	= <i>padaryti, pridaryti trūkumų; leisti atsirasti trūkumams</i> .
1.4.92.	rastis	nevalt. r. „būti“: <i>Mūsų būstinė r a n d a s i</i> (= <i>yra</i>) <i>Kaštonų gatvėje</i> . <i>Kur tu dabar r a n d i e s i</i> (= <i>esi</i>)?
1.4.93.	regimai	žr. 1.4.55.

1.4.94.	reiškia	nevert. r. „vadinasi, taigi“: <i>R e i š k i a</i> (= <i>Vadinasi</i>), <i>tu rytoj neateisi? R e i š k i a</i> , (= <i>Taigi</i>) <i>dirbsime iki vėlumos</i> .
1.4.95.	sąstatas	nevert. r. „sudėtis“: <i>komandos, komiteto, tarybos</i> ir pan. <i>s q s t a t a s</i> (= <i>sudėtis</i>).
1.4.96.	sekantis, -i	nevert. r.: 1. „šis, -i, šitoks, -ia, toks, -ia“ (prieš išvardijimą): <i>Vilniuje šiuo metu veikia s e k a n č i o s</i> (= <i>šios, tokios</i>) <i>parodos: [...]</i> ; 2. „štai kas; štai kodėl“ (prieš aiškinimą): <i>Atsakydamas į jūsų raštą pranešu s e k a n t į</i> (= <i>štai ką</i>): [...].
1.4.97.	sekančiai skaityti	nevert. r. „taip, šitaip“. nevert. r.: 1. „laikyti“ (ką kuo): <i>Jis manęs žmogum n e s k a i t o</i> (= <i>nelaiko</i>); 2. „manyti, būti tam tikros nuomonės, būti įsitikinusiam, -iai“: <i>S k a i t a u</i> (= <i>Manau</i>), <i>kad jūsų nuomonė nėra teisinga</i> .
1.4.98.	statyti: statyti grafiką, planą, tvarkaraštį statyti tašką, kablelį, kitus skyrybos ženklus statyti kandidatūrą statyti klausimą, reikalavimą, sąlygą statyti pažymį statyti protokolą statyti tikslą statyti kelią, dujotiekį statyti radiatorių, variklį, skaitiklį ir pan. statyti telefoną	= (su)daryti grafiką, planą, tvarkaraštį; = (pa)dėti, (pa)rašyti tašką, kablelį, kitus skyrybos ženklus; = (iš)kelti kandidatūrą; = (iš)kelti klausimą, reikalavimą, sąlygą; = (pa)rašyti pažymį; = (su)rašyti protokolą; = (iš)kelti tikslą; = (nu)tiesti kelią, dujotiekį; nevert. r. „įrengti, įtaisyti, pritaisyti, (į)dėti radiatorių, variklį, skaitiklį ir pan.“; nevert. r. „(į)vesti telefoną“.
1.4.99.	aukščiau stovintis, -i (pareigūnas, įstaiga)	nevert. r. „aukštesnis, -ė, aukštesnysis, -ioji, vyresnis, -ė, vyresnysis, -ioji, viršesnis, -ė (pareigūnas, įstaiga)“.
1.4.100.	stovis: ligonio, pastato stovis dvasinis, moralinis stovis	= <i>ligonio, pastato būklė</i> ; = <i>dvasinė, moralinė būseną</i> .
1.4.101.	talpinti	nevert. r. „dėti, spausdinti“ (pvz., laikraštyje).
1.4.102.	tūlas, -a	nevert. r. „toks, -ia, kažkoks, -ia, vienas, -a, kuris ne kuris, kuri ne kuri“: <i>T ū l a s</i> (= <i>Vienas; Kažkoks</i>) <i>amerikiečių bankininkas užsisakė portretą</i> .
1.4.103.	užbėgimas	nevert. r. „bėgimas“ (bėgimo varžybų etapas).
1.4.104.	uždaryti: uždaryti akis uždaryti čiaupą uždaryti knygą, sąsiuvinį uždaryti sąrašą, kartoteką uždaryti skėtį	= <i>užmerkti akis, užsimerkti</i> ; = <i>užsukti čiaupą</i> ; = <i>užversti, užskeisti knygą, sąsiuvinį</i> ; = <i>baigti (pildyti, rašyti) sąrašą, kartoteką</i> ; = <i>suglausti skėtį</i> .
1.4.105.	užėjimas	nevert. r. „ėjimas“ (ėjimo varžybų etapas).
1.4.106.	užinteresuoti	nevert. r. „suinteresuoti, sudominti“: <i>Svarbiausia – u ž i n t e r e s u o t i</i> (= <i>suinteresuoti, sudominti</i>) <i>pirkėją</i> .
1.4.107.	užkrauti akumuliatorių	nevert. r. „įkrauti akumuliatorių“.
1.4.108.	užmanyti	nevert. r. „sumanyti, sugalvoti“: <i>Jam pavyko u ž m a n y t i</i> (= <i>sumanyti, sugalvoti</i>) <i>naują šio uždavinio sprendimą</i> .
1.4.109.	užmanymas	nevert. r. „sumanymas“.
1.4.110.	užmetinėti užnešti	žr. 1.4.42. nevert. r.: 1. „užtepti; užkrėsti“: <i>u ž n e š t i</i> (= <i>užtepti</i>) <i>dažų, glaisto</i> ; <i>u ž n e š t i</i> (= <i>užkrėsti</i>) <i>tinko</i> ir pan.; 2. „pažymėti“: <i>u ž n e š t i</i> (= <i>pažymėti</i>) <i>kontūrus, taškus</i> ir pan.
1.4.111.	už(si)pilti automobilį, traktorių ir pan.	nevert. r. „į(si)pilti, pri(si)pilti (degalų) į automobilį, traktorių ir pan.“;

	už(si)pilti benzino , kitų degalų (į automobilį)	= <i>į(si)pilti, pri(si)pilti benzino</i> , kitų degalų.
1.4.112.	užplaukimas	nevert. r. „plaukimas“ (plaukimo arba irklavimo varžybų etapas).
1.4.113.	už(si)dėti	žr. 1.4.28.
1.4.114.	užskaityti	nevert. r. „įskaityti“: <i>Už laimėtą partiją žaidėjui užskaitomas taškas.</i>
	užskaita	nevert. r. „įskaita“: <i>Atlikus užskaitą įmonių skolos sumažėjo.</i>
1.4.115.	užvažiavimas nevert. r.:	1. „važiavimas“ (automobilių, dviračių, motociklų ir pan. varžybų etapas); 2. „jojimas“ (žirgų lenktynių etapas); 3. „pamaina (sanatorijoje, poilsio namuose)“.
1.4.116.	užvežimas (pvz., prekių)	nevert. r. „ko nors atvežimas (pvz., prekių), pristatymas“.
1.4.117.	vesti: save vesti (vesti save)	= <i>elgtis: Diskotekoje jis save vedė (= elgėsi) tiesiog nepakenčiamai;</i> = <i>vadovaujantis, -i, vadovaujantysis, -čioji specialistas, -ė;</i>
	vedantis, -i, vedantysis, -čioji specialistas, -ė	= <i>svarbiausias, pagrindinis bruožas, principas, motyvas, vaidmuo ir pan.</i>
	vedantis bruožas, principas, motyvas, vaidmuo ir pan.	= <i>varantysis ratas, velenas.</i>
1.4.118.	vedantysis ratas, velenas vieningas, -a	nevert. r. „vienodas, -a“: <i>vieningai (= vienodi) mokesčiai, tarifai ir pan.</i>
1.4.119.	žinoti	nevert. r.: 1. „mokėti“: <i>Prastai žinau (= moku) anglų kalbą;</i> 2. „išmanyti“: <i>Jis nežino (= neišmano) technikos;</i> 3. „pažinti“: <i>Vadovai turi žinoti (= pažinti) savo pavaldinius.</i>

2. ŽODŽIŲ SANDAROS KLAIDOS

2.1. Svetimi žodžių elementai

2.1.1.	-arėja, -erėja batarėja galanterėja galerėja loterėja oranžerėja	– skolinčių daiktavardžių elementai, pvz.: = batėrija; = galantėrija = galėrija = lotėrija = oranžėrija
2.1.2.	-avas, -ava bordavas, -a dangavas, -a fioletavas, -a, violetavas, -a kerzavas, -a: kerzavi kremavas, -a lelijavas, -a morkavas, -a pliušavas, -a ružavas, -a smėliavas, -a šaliavas, -a vyšniavas, -a	– būdvardžių priesaga (ar baigmuo), pvz.: = bordinis, -ė, vėšninis, -ė, tašniai raudonas, -a = daugiškias, -a, dangaus spalvės, mėšvas, -a, žydras, -a = violėtinis, -ė = keržiniai (batai) = krėminis, -ė, krėmo spalvės = lelijinis, -ė, lelijų spalvės = morkinis, -ė, morkų spalvės = pliušinis, -ė = rėžinis, -ė, raššvas, -a = smėlinis, -ė, smėlio spalvės = šalinis, -ė (apėkaklė) = vėšninis, -ė, vėšnių spalvės
2.1.3.	-avoti baliavoti bėdavoti dėkavoti komandavoti meistravoti ponavoti žiemavoti	– veiksmavardžių priesaga (ar baigmuo), pvz.: = puotauti, pokyliauti = bėdėti, skųstis = dėkoti = komanduoti, įsakinėti = meistrauti = ponauti = žiemoti
2.1.4.	da- (neda-)	– priešdėlis, pvz.:

	dabėgti	= pribėgti, nubėgti (iki ko nors): <i>N e d a b ė g o</i> (= <i>Nepribėgo, nenubėgo</i>) iki <i>finišo</i>
	dadėti	= pridėti, (dār) įdėti: <i>D a d ė k</i> (= <i>Įdėk dar</i>) kelis obuolius, kad krepšys būtų pilnas
	dadirbti	= baigti dirbti, (dār) padirbti, išdirbti: <i>D a d i r b s i u</i> (= <i>Išdirbsiu</i>) iki pensijos ir išeisiu
	daeiti	= 1. prieiti (<i>ką</i>), nueiti (iki ko nors): <i>Taip kartu ir d a ė j o m e</i> (= <i>priėjome</i>) upę (<i>nuėjome iki upės</i>); 2. su(si)prasti, susiprotėti: <i>Pagaliau man d a ė j o</i> (= <i>aš supratau, man paaiškėjo</i>)
	daėsti	= 1. baigti ėsti; pri(si)ėsti (iki soties): <i>Šuo n e d a ė d ė</i> (= <i>nebaigė ėsti; nepriėdė</i>); 2. įsiėsti, įkyrėti, nusibosti: <i>Visiems jis d a ė d ė</i> (= <i>įsiėdė, įkyrėjo, nusibodo</i>)
	daleisti	= 1. (pri)lėisti: <i>Lankytojai prie ligonių n e d a l e i d ž i a m i</i> (= <i>neleidžiami</i>); 2. lėisti atsirasti, pa(si)darėti: <i>Negalime d a l e i s t i pažeidimų</i> (= <i>leisti atsirasti pažeidimams</i>); 3. sakėti, taėti, manėti: <i>D a l e i s k i m</i> (= <i>Sakykim</i>), tu teisus
	damokėti	= primokėti
	dapilti	= pripilti (iki viršaus), (dār) įpilti, pripildyti
	darašyti	= prirašyti
	dasiiekti	= pasiekti
	dasigauti	= nusigauti (iki ko nors)
	dasiprotėti	= susiprotėti, susiprasti
	davesti	= 1. privesti (prie ribos): <i>Arklį d a v e d ė ligi ėdžių</i> (= <i>privedė prie ėdžių</i>); 2. išvesti (iš kantrybės, pusiausvyros): <i>Toks jų elgesys mane visai d a v e d ė</i> (= <i>išvedė iš kantrybės, pusiausvyros</i>); 3. baigti dirbti, padaryti: <i>Darbą reikia d a v e s t i</i> (= <i>padaryti, pabaigti</i>) iki galo
	nedakepęs, -usi, nedakeptas, -a	= 1. ne(iš)kėpęs, -usi, nebaigęs, -usi kėpti, pūšzalis, -ė; 2. kvaištelėjęs, -usi
	nedakepėlis, -ė	= nekėpėlis, -ė, nesubrėndėlis, -ė; kvaišėlis, -ė; nei šioks, nei tóks, nei šiokià, nei tokià
2.1.5.	nedamuštas, -a	= 1. nepribaigtas, -à (mušti); 2. kvaištelėjęs, -usi
	nedateklius	= nepriteklius, trūkumas, stokà; vargas, sunkumas, skūfdas
	-dėjas, -a	= daiktavardžių elementas, pvz.:
	geradėjas, -a	= geradarys, -ė
	niekadėjas, -a	= niek(a)darys, -ė, nenáudėlis, -ė, niėkšas, -ė
2.1.6.	piktadėjas, -a	= piktadarys, -ė
	-ikas	= skolintinių mažybinės reikšmės daiktavardžių priesaga, pvz.:
	kubikas	= kūbas, kubėlis, kubiukas
2.1.7.	pufikas	= pūfas, pufiukas, paūpsas, pampsiukas.
	-(in)yčia	= daiktavardžių priesaga, pvz.:
	cukrinyčia	= cūkrinė
	druskinyčia	= drūskinė
	kiaulinyčia	= kiaulidė
	langinyčia	= langinė
	pipirnyčia	= pipirinė
	rūkinỹčia	= (mėsos, žuvų) rūkyklà
	varpinyčia	= varpinė
2.1.8.	-ka, -kė	= priesagos (ar baigmenys):
	a) bendrinių daiktavardžių, pvz.:	
	čigonka	= čigōnė, čigoniūkė
	damkė	= (šàškių) damà
	draugelka	= draugùžė
	etažerka	= etažèrė, knýginė
	giedorka	= giedótoja, giesminiñkė
	kaimynka	= kaimýnė, kaimynėlė
	kumelka	= kumėlė, kumėlšė, kumėlpalaikė

mašina	= mašinėlė
mergelka	= mergiūtė, mežiškia, mergiūkštė
miesčionka	= miesčionė
razinka	= raziną, džiovinta vynuogė
sardelka, sardelkė	= sardėlė
vagilka	= vagilė, vagišė

b) asmenvardžių, pvz.:

B i r u t k a (= *Birutė, Birutėlė, Biručiuokė*), *I r k a* (= *Irena, Irutė*), *G r a ž k a*, *G r a ž k ė* (= *Gražina, Gražinutė*), *V y t k a*, *V y c k a* (= *Vytas, Vytelis, Vytukas*), *S t a s k a* (= *Stasys, Staselis, Stasiukas*)

2.2. Netaisyklingos darybos arba ne savo darybine reikšme vartojami žodžiai su lietuviškais elementais

2.2.1. Būdo prieveiksmiai su **-(i)ai**, padaryti:

a) iš būdvardžių su priesaga **-inis, -inė**, pvz.:

asmeniniai	= asmeniškai
besąlyginiai	= besąlygiškai, be sąlygų, griežtai
dvasiniai	= dvasiškai
ekonominiai	= ekonomiškai
eksperimentiniai	= eksperimentiškai, eksperimentais, bandymais
esminiai	= iš esmės, savo esmė; iš tiesų, iš tikrųjų
fiziniai	= fiziškai
išoriniai	= išoriškai
materialiniai	= materialiai
meniniai	= mėniškai
orientaciniai	= apytikriai; maždaug
plytiniai (raudonas)	= plėtiškai (raudonas), plėtų (raudonio, raudonumo) spalvės
principiniai	= iš principo
psichiniai	= psichiškai
šimtaprocentiniai	= šimtų procentų
teoriniai	= teoriškai
tiesioginiai	= tiesiog(iai)
tradiciniai	= tradiciškai, iš tradicijos, pagal tradiciją
vidiniai	= iš vidaus, vidumi
vidutiniai	= vidutiniškai

Išimtis: begaliniai

b) iš santykinių būdvardžių, turinčių vienaskaitos vyriškosios giminės vardininko galūnę **-is**, o daugiskaitos naudininko **-(i)ams** (*bejėgis* ir pan.), pvz.:

bejausmiai	= bejausmiškai, be jaūsmo
bejėgiai	= bejėgiškai
bepasmiai	= beprasmiai, be prasmės
betiksliai	= betiksliai, be tikslo
civiliai	= civiliai
dviprasmiai	= dviprasmiai
vieninteliai (galimas, -a)	= vieništelis, -ė (gailimas, -a)

Pastaba. Prieveiksmius su **-(i)ai** daryti iš tokių kokybinių būdvardžių galima, pvz.:

t y l u t ė l i a i atsiduso, *p u s d y k i a i* pardavė, *p o k v a i l i a i* atrodo, *p a d a l i j o a p y l y g i a i*.

2.2.2. Daiktavardžiai, žymintys įrankius bei kitas darbo priemones ar tam tikras medžiagas, su priesagomis:

a) **-ėjas**, pvz.:

atskiedėjas	= skiediklis
atskyrėjas	= (tėpalo) skyriklis
autopakrovėjas	= automobilinis krautūvas
įkrovėjas	= (akumuliatoriaus) (į)kroviklis
išėmėjas	= (dėmių) valiklis; (vašų kauliukų) gliaudiklis

išjungėjas
 išleidėjas
 išskyrėjas
 išspaudėjas (sulčių)
 jungėjas
 kasėjas
 klojėjas
 nuėmėjas
 nuleidėjas
 pakėlėjas
 pakrovėjas
 paleidėjas
 pastūmėjas
 perjungėjas
 praskiedėjas
 purškėjas
 sanpraleidėjas
 skiedėjas
 sugėrėjas
 sukėlėjas (putų)
 surinkėjas
 sutepėjas
 tręšėjas
 b) -ovas, pvz.:
 autoatsakovas
 c) -tojas, pvz.:
 apšildytojas, apšiltintojas
 aušintojas
 balintojas
 baltintojas
 braižytojas
 dalytojas
 drėkintojas
 formuotojas
 gaivintojas
 gaudytojas
 gražintojas
 greitintojas
 ieškotojas
 išryškintojas
 kietintojas
 maišytojas
 masažuotojas
 minkštintojas
 pagreitintojas
 paskirstytojas
 pašalintojas
 pašildytojas
 prailgintojas
 ryškintojas
 sėsdintojas
 skirstytojas
 standintojas
 stiprintojas
 sukietintojas
 tirpintojas
 treniruotojas
 užpildytojas
 valytojas
 žadintojas

= išjungiklis, jungiklis; jungtuvas
 = (nutekamųjų vandenų) išleistuvos
 = (benzino, riebalų) skirtuvos
 = sulčių išspaudė
 = jungiklis; jungiamoji mēdžiaga
 = (tranšėjų) kasiklis
 = (važzdžių) klotuvos
 = (gařso) ėmiklis; (vařsių) skintuvos
 = (šiūkšlių) nuleistuvos
 = kėliklis; kėltuvos
 = krautuvos
 = (automatinis) paleidiklis
 = stūmiklis
 = pėrjungiklis, jungiklis
 = skiediklis
 = (trařų) purkštuvos
 = sanitārinė švaryklā
 = skiediklis
 = (kvapų) gėriklis
 = putėkřlis
 = rinkiklis; (ėro, vandeņs) rinktuvos
 = teptuvos; tepiklis
 = (želdinių) tręřiklis

 = atsakiklis

 = šildytuvos; řiltalas
 = aūřalas; auřintuvos
 = baliklis, bālas
 = baltiklis, bālas
 = braižyklė
 = (pařarų) dalųtuvas, skirstytuvos
 = (ėro) drėkintuvos
 = (blėkų) formuotuvos
 = (ėro) gaiviklis
 = (tranų) gaudyklė
 = (plaukų spalvė) gaiviklis
 = greitintuvos
 = (cėntro) ieřiklis
 = (fotografijos) rųřkalas
 = kietiklis, kiėtalas
 = (smėlio) maiřytuvos
 = masažuėkřlis
 = minkřtiklis
 = greitiklis; greitintuvos
 = skirstytuvos; (betėno) skleistuvos; (liepsnė) sklaidiklis
 = (rūdžių) valiklis
 = šildytuvos
 = ilgintuvos (ilginamasis laidas)
 = rųřkalas
 = nusodintuvos
 = (srovė) skirstiklis, skirstytuvos; (liepsnė) sklaidiklis
 = standiklis
 = (plaukų) stipriklis; stiprintuvos
 = kietiklis
 = tirpiklis
 = treniruėkřlis
 = užpildas
 = (dėmių) valiklis; (sniėgo) valųtuvas
 = (įtamos) žadintuvos

- 2.2.3. Priesagos **-inis, -inė** būdvardžiai, padaryti iš veikėjus reiškiančių veiksmažodinių daiktavardžių, turinčių priesagas **-ėjas, -tojas**, pvz.:
ganytojinis, -ė	= ganėtojo, ganėtojų (pvz., laiškas)
gydytojinis, -ė	= gydytojo, gydytojų (pvz., drabužiai)
mokytojinis, -ė	= mokytojų (pvz., pasitarimas)
rašytojinis, -ė	= rašytojų (pvz., spauda)
skaitytojinis, -ė	= skaitytojų (pvz., klubas)
vertėjinis, -ė	= vertėjo, vertėjų (pvz., konferencija)
- 2.2.4. Būdvardžiai su priesaga **-iškas, -iška** veikėjo priklausymui kokiai nors kategorijai, ypač tautybei, reikšti pvz.:
- š v e d i š k i e j i* (= švedų) sportininkai, *t u r k i š k i e j i* grobikai (= grobikai turkai), *r u s i š k i e j i* mokslininkai (= rusų mokslininkai; mokslininkai rusai)
- 2.2.5. Veiksmažodžiai su priesagomis **-inėti, -dinėti** ne kartotiniam, o tęstiniam kartiniam veiksmui reikšti, pvz.:
- Partrenkė mašina, kai p e r e i d i n ė j a u* gatvę (= ėjau per gatvę). *Tada b a i g i n ė j a u* (= buvau bebaigęs) institutą. *Gydytoja paprašė n u s i r e n g i n ė t i* (= nusirengti). *Dirbtuves reikėtų perkelti į kokią bankrutuojančią ar u ž s i d a r i n ė j a n č i a* (= uždaromą) miesto gamyklą. *Trečią žaidimo minutę atrodė, kad jau p r a l a i m i n ė j a m e* (= pralaimime, esame bepralaimį) rungtynes

2.3. Neteiktini sudurtiniai žodžiai

- 2.3.1. Asmenis reiškiantys priesagos **-ietis, -ietė** žodžiai, padaryti iš dvižodžių ar keliažodžių gyvenamųjų, darbo vietų, įstaigų, įmonių ar organizacijų pavadinimų pvz.: *n a u j a v i l n i e t i s* (= Naujosios Vilnios gyventojas), *k a z l ū r ū d i e t i s* (= Kazlų Rūdos gyventojas, kazlinis), *vaiknamietis* (= vaikų namų auklėtinis)
- 2.3.2. Sudurtiniai sutrauktiniai žodžiai, sudaryti iš vieno ar kelių žodžių pradžios ir paskutinio viso žodžio, pvz.:
agrochemtarnyba	= agrochėmijos tarnyba
dietgydytojas, -a	= (gydytojas, -a) dietologas, -ė
genplanas	= generālinis plānas
genrangovas	= generālinis rangōvas
medsesuo	= medicinos sesuō, gailestingoji sesuō
politekonomija	= politinė ekonōmija
vetpunktas	= veterinārijos pūnktas
vyrgydytojas, -a	= vyriāusiasis gydytojas, vyriāusioji gydytoja
vyrinžinierius	= 1. vyriāusiasis inžiniērius, vyriāusioji inžiniērė; 2. vyresnŷsis inžiniērius, vyresniōji inžiniērė
- Pastaba. Neteiktini ir tokio tipo firmų vardai: „*L i e t l a t s t a t y b a*“, „*V a r ė n g r y b a*“ ir pan.

3. LINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDOS

3.1. Vardininkas nevertotinas:

- 3.1.1. neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoje dalies kilmininko) su veiksmažodžiais:
- (atsi)rasti(s)** pvz.: *Mieste atsirado v a l k a t a u j a n t y s š u n y s* (= valkataujančių šunų). *Kolektyve vėl atsirado n e s u t a r i m a i* (= nesutarimų). *Nuo šviežių braškių kartais atsiranda odos i š b ė r i m a i* (= išbėrimų; kartais išberia odą).
- būti (yra, esti, būna, buvo...)** pvz.: *Pirkėja paklausė, ar yra p i e n a s* (= pieno). *Žmogaus gyvenime būna p o t v y n i a i i r a t o s l ū g i a i* (= potvynių ir atoslūgių). *Gal jūsų šeimoje yra k o k i o s p r o b l e m o s* (= kokių sunkumų)? *Kiekvienoje visuomenėje visada buvo, yra ir bus d o r i ž m o n ė s* (= dorų žmonių).
- daugėti (gausėti)** pvz.: *S u s i r g i m a i* (= Susirgimų) gripu padaugėjo (pagausėjo).

- įvykti** pvz.: *Spėjama, kad nuo trankios muzikos įvyksta pokyčiai* (= pokyčių) smegenyse.
- kilti** pvz.: *Dėl projekto kilo visokių abejonių* (= visokių abejonių). Pasitarime iškilo nauji klausimai (= naujų klausimų) dėl darbo sutarčių.
- mažėti** pvz.: *Nelaimingai atsitikimai* (= Nelaimingų atsitikimų) buityje nemažėja. Šiemet ūkyje sumažėjo karvės (= karvių) ir kiaulės (= kiaulių).
- pasitaikyti** pvz.: Gyvenime pasitaiko įvairūs nesusipratimai (= įvairių nesusipratimų). Mokinio rašiniuose vis pasitaiko skyrybos klaidos (= klaidų).
- 3.1.2. kreipiniui reikšti pvz.: *Vairuotojas* (= Vairuotojau), atidarykit duris. *Birutė* (= Birute), jus kviečia direktorius. Gerbiamasis *pranešėjas* (= pranešėjau), jums liko 10 minučių.
- Pastaba. Priedėliu einančio daiktavardžio *ponas* vardininkas – ne klaida: *Ponas pirminkinke/Ponas pirminkinke*, čia reikia jūsų parašo.
- 3.2. **Kilmininkas nevartotinas:**
- 3.2.1. veiksmo objektui reikšti su veiksmazodžiais:
- prieiti ko** = prieiti ką, prie kō: *Priėjome išvados* (= išvadą, prie išvados). *Priėjo bendros nuomonės* (= bendrą nuomonę, prie bendros nuomonės).
- siekti ko** (kiekio reikšme) = siekti ką: *Žuvies svoris siekė kilogramo* (= kilogramą). *Jo ūgis siekia dešimt metrų* (= dešimt metrų).
- 3.2.2. skaitvardžių kilmininkas – lyginamajai kiekybei reikšti su aukštesniojo laipsnio prieveiksmais **(ne) daugiau, (ne) mažiau**
pvz.: *Čia telpa daugiau šimtų* (= daugiau kaip šimtas, daugiau negu (nei) šimtas, per šimtą, šimtas su viršum) žmonių. *Parašyk ne mažiau penkių puslapių* (= ne mažiau kaip penkis, ne mažiau negu (nei) penkis puslapius).
- 3.3. **Naudininkas nevartotinas:**
- 3.3.1. veiksmo objektui reikšti su žodžiais:
- atitikti kam** = atitikti ką: *Nuorašas atitinka originalą* (= originalą).
- neatitikti kam** = neatitikti kō: *Pasiūla dar neatitinka paklausos* (= paklausos).
- kreipti dėmesį kam** = kreipti dėmesį į ką: *Daugiausia dėmesio kreipiame pažangumui* (= į pažangumą; skiriame pažangumui). *Nekreipkite dėmesio tam šurmuliu* (= į tą šurmulį).
- linkti kam** = linkti į ką: *Jis labai linkęs mokslui* (= į mokslą).
- panašus, -i kam** = panašus, -i į ką: *Sūnus labai panašus tėvui* (= į tėvą).
- prisitaikyti kam** = prisitaikyti prie kō: *Mums bus nelengva prisitaikyti naujomis sąlygomis* (= prie naujų sąlygų).
- sutelkti dėmesį kam** = sutelkti dėmesį į ką: *Dabar sutelkime dėmesį į schemą* (= į šią schemą).
- užjausti kam** = užjausti ką: *Visi užjautėme bendradarbių* (= bendradarbę).
- 3.3.2. daiktui apibūdinti, kai nereiškiama paskirtis
pvz.: *Jis yra čempionas 50 km distancijai* (= 50 km distancijos čempionas). *Padarytas nuostolis 200 litų sumai* (= 200 litų (sumos) nuostolis). *Atlikta darbų 5000 litų sumai* (= už 5000 litų).
- 3.3.3. konkretaus laiko ribai arba momentui reikšti, kai nežymima paskirtis
pvz.: *Šiadieni* (= Iki šios dienos) įregistruoti 775 laikraščiai. *Spalio 25-ai dieni* (= Iki spalio 25-os dienos) nukasta 90 % bulvių. *Šiavalandai* (= Šią valandą; Iki šios valandos) rinkimų rezultatai dar nepatiksinti. *Metų pradžiai* (= pradžioje) institute dirbo 83 darbuotojai.

- Pastaba. Veiksmo trukmei bei paskirčiai reikšti naudininkas – ne klaida: *Išvažiuo v i e n a i d i e n a i. Posėdį atidėjo k i t a i s a v a i t e i. Lėšų skyrė tik šiam m ė n e s i u i.*
- 3.3.4. su judėjimo reikšmės veiksmazodžiais (**eiti, rinktis, važiuoti, vykti** ir pan.) tikslui reikšti pvz.: *Išėjo p i e t u m s (= pietų, pietauti). Susirinko p o s ė d ž i u i (= į posėdį, posėdžiauti). Teatras išvažiuo g a s t r o l ė m s (= į gastroles, gastroliuoti, gastrolių). Vykstame o f i c i a l i a m v i z i t u i (= su oficialiu vizitu, oficialaus vizito).*
- 3.4. **Galininkas nevartotinas:**
- 3.4.1. neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoj dalies kilmininko) pvz.: *Reikalinga sekretorė, mokanti užsienio k a l b a s (= kalbų). Visi mes darome k l a i d a s (= klaidų). Prašom atnešti d v i j u o d a s k a v a s (= du [puodelius] juodos kavos) ir v i e n a r b a t a (= vieną [puodelį, stiklinę] arbatos). K a r š t q v a n d e n j (= Karšto vandens) turime kartą per savaitę.*
- 3.4.2. tiesioginiam objektui reikšti greta neigiamojo veiksmazodžio (vietoj kilmininko) pvz.: *Nedarinėk d u r i s (= durų)! Kodėl neužsisakėte mūsų ž u r n a l q (= žurnalo)? Š i u o s u ž r a š u s (= Šių užrašų) nevadinčiau reportažu.*
- 3.4.3. su judėjimo reikšmės veiksmazodžiais tikslui arba siekimui reikšti, kai tas galininkas vienas be bendraties neįmanomas pvz.: *Išėjo l i n u s (= linų) rauti. Atvyko skaityti p a s k a i t a s (= paskaitų). Nuvažiuo atsiimti d o k u m e n t u s (= dokumentų). Išjojo t ė v y n ė (= tėvynės) ginti.*
- 3.5. **Įnagininkas nevartotinas:**
- 3.5.1. objektui reikšti su pilnų žyminčiais veiksmazodžiais (**gausėti, daugėti, prikimšti, prigrūsti, prikrauti** ir pan.) pvz.: *Fonoteka gausėja į r a š a i s (= Fonotekoje gausėja, daugėja įrašų). Kišenės prikimštos p i n i g a i s (= pinigų). Lentynos prikrautos k n y g o m i s (= knygu).*
- 3.5.2. kokybės turiniui reikšti su gausų žyminčiais būdvardžiais (**dosnus, -i, gausus, -i, turtingas, -a** ir pan.) pvz.: *Jis dosnus p a ž a d a i s (= pažadų). Kraštas gausus m i š k a i s i r u p ė m i s (= Krašte gausu miškų ir upių). Praėjęs teatro sezonas buvo turtingas n a u j a i s s p e k t a k l i a i s (= Praėjusį teatro sezoną buvo daug, gausu naujų spektaklių). Ar esi turtingas p i n i g a i s (= pinigų)?*
- 3.5.3. veikėjui ar būsenos sukėlėjui (bet ne priemonei) reikšti su neveikiamosios rūšies dalyviais pvz.: *Bičiulis buvo priblokštas t u o į v y k i u (= to įvykio). Buvome nuliūdinti t o k i u j o e l g e s i u (= tokio jo elgesio; Mus nuliūdino toks jo elgesys).*
- 3.5.4. daiktavardžių įnagininkas su veiksmazodžio **būti** formomis – nuolatiniam (nekintamam) būviui reikšti pvz.: *Šio leidinio s t e i g ė j u (= steigėjas) yra mūsų institutas. Sprendžiant iš akcento, jis galėjo būti p r a n c ū z u (= prancūzas). Kas buvo šios infekcijos p r i e ž a s t i m i (= priežastis)?*
- 3.5.5. būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas – būviui reikšti vietoj vardininko: *Sąrašė jis buvo p i r m u o j u (= pirmasis), todėl atrodė t o k i u p a t e n k i n t u (= toks patenkintas). Kas nenori tapti t u r t i n g e s n i u (= turtingesnis)?* vietoj kilmininko: *Vien pinigai nepadaro žmogaus l a i m i n g u (= laimingo);* vietoj naudininko: *Lengva žmogui būti g e r u (= geram), sunkiau – t e i s i n g u (= teisingam). Tai padėtų jam tapti p r o f e s i o n a l e s n i u (= profesionalesniam);* vietoj galininko: *Sunkumai privertė ją būti t a u p e s n e (= taupesnę) ir i š r a d i n g e s n e (= išradingesnę). Kas jį t o k i u (= tokį) padarė?*
- Pastaba. Su veiksmazodžiais **laikyti, (pa)skelbti, (pa)vadinti, pripažinti** įnagininkas – ne klaida, pvz.: *Jį laikė g r a ž i u, bet l e n g v a b ū d i š k u. Jis padėtį pavadino p a v o j i n g a. Teismas jį pripažino n e k a l t u. Po dvejų metų jaunuolį paskelbė d i n g u s i u be žinios.*
- 3.6. **Vietininkas nevartotinas:**

- 3.6.1. būsenos patyrėjui reikšti
pvz.: *J a m e* (= *Jam*) netikėtai kilo puiki mintis. Mokytoja nuolat diegia savo *m o k i n i u o s e* (= mokiniams) grožio supratimą ir ugdo *j u o s e* (= jų) gėrio pradus. *K o j a m e* daugiau – humoristo ar žurnalisto (= Kas jis labiau – humoristas ar žurnalistas)? Dar vaikystėje *b ū s i m a j a m e s p o r t i n i n k e* susiformavo (= susiformavo būsimajo sportininko) tvirtas charakteris (*būsimasis sportininkas išsiugdė tvirtą charakterį*).
- 3.6.2. veikimo, būsenos ar požymio sričiai (bet ne vietai) reikšti
pvz.: Ji gabi ir *m o k s l e*, ir *s p o r t e*, ir *m u z i k o j e* (= ir mokslui, ir sportui, ir muzikai). *Spėjau įsitikinti jų t e i s i n g u m e* ir *s q ž i n i n g u m e* (= teisingumu ir sąžiningumu). *Asmuo įtariamamas s u n k i a m e n u s i k a l t i m e* (= sunkiu nusikaltimu; padaręs sunkų nusikaltimą; sunkiai nusikaltęs). Menkai nusimanau *m a š i n o s e* (= apie mašinas). Jis neblogai nusimano *e k o n o m i k o j e* (= apie ekonomiką; išmano ekonomiką). Ką jis nutuokia *t o j e t a p y b o j e* (= Ką jis nutuokia, išmano apie tą tapybą)? Prisipažino *m e i l ė j e* (= Prisipažino mylįs, kad myli; Pasisakė mylįs, kad myli).
- 3.6.3. daikto būviui, būsenai ar požymiui reikšti, pvz.:
- apimtyje** pvz.: Atlikome tyrimus *p l a č i o j e a p i m t y j e* (= plačios apimties, didelių tyrimus).
- atstume** pvz.: Kelių metrų *a t s t u m e* (= atstumu; už kelių metrų; per kelis metrus) pamačiau gyvatę.
- aukštumoj(e)** pvz.: Vakar tu pasirodei *a u k š t u m o j* (= gerai, puikiai, pagirtinai).
- būklėje** pvz.: Pastatai palikti *a p g a i l ė t i n o j e b ū k l ė j e* (= apgailėtini, apgailėtinos būklės). Namas yra *a v a r i n ė j e b ū k l ė j e* (= avarinis; avarinės būklės; Namo būklė avarinė).
- dvitomyje (tritomyje...)** pvz.: Raštai išleisti *d v i t o m y j e* (= dvitomiu, dviem tomiais).
- egzemplioriuje** pvz.: Tekstas perrašytas *t r i j u o s e e g z e m p l i o r i u o s e* (= trimis egzemplioriais). Išspausdink *p e n k i u o s e e g z e m p l i o r i u o s e* (= penkis egzempliorius).
- etate** pvz.: Dirba *d v i e j u o s e e t a t u o s e* (= dviem etatais; Turi du etatus).
- formoje** pvz.: Sportininkas šiandien *n e f o r m o j e* (= prastos, blogos formos). Serga tymais *l e n g v o j e f o r m o j e* (= lengva forma; lengva tymų forma). K o k i o j *f o r m o j* (= Kokia forma; Kaip) atsiskaitysime? Nusipirkau kumpio *f o r m o j e* (= forminio kumpio).
- galioje (būti, pasilikti)** pvz.: Šis įstatymas *t e b ė r a g a l i o j e* (= tebegalioja).
- kalboje** pvz.: Skaitė paskaitą *l i e t u v i ū k a l b o j e* (= lietuvių kalba; lietuviškai). Knyga išėjo *a n g l ū ir švedų k a l b o s e* (= anglų ir švedų kalbomis).
- kame** pvz.: *K a m e č i a r e i k a l a s* (= Koks čia reikalas; Kas (čia) yra; Kas (čia) nutiko)?
- kryptyje** pvz.: Apgynė disertaciją edukologijos *k r y p t y j e* (= edukologijos, edukologijos krypties disertaciją).
- lygyje** pvz.: Konkursas vyko *a u k š t a m e l y g y j e* (= buvo aukšto lygio; vyko puikiai; buvo gerai organizuotas).
- medžiagoje (atlikti)** pvz.: Iškalta, nukalti paminklą *g r a n i t e* (= iš granito); išlieti, nulieti skulptūrą *b r o n z o j e* (= iš bronzos).
- normoje** pvz.: Prietaisas jau *n o r m o j e* (= veikia normaliai). Kraujospūdis *n o r m o j* (= normalus, geras). Viskas *n o r m o j* (= normalu, gerai).
- nuosavybėje** pvz.: Inventorius yra mokyklos *n u o s a v y b ė j e* (= yra mokyklos nuosavybė; priklauso mokyklai).
- nuotaikoje** pvz.: Vakar buvau *n e n u o t a i k o j* (= be nuotaikos; prastos nuotaikos; prastai nusiteikęs).
- nuotolyje** pvz.: Jų namai stovi kelių kilometrų *n u o t o l y j e* (= už kelių kilometrų; keli kilometrai) nuo ežero.

originale	pvz.: <i>Pagaliau pamatėme tą paveikslą o r i g i n a l e</i> (= to paveikslo originalą). <i>Romaną buvau skaitęs o r i g i n a l e</i> (= originalo kalba).
pardavime	pvz.: <i>Šiandien p a r d a v i m e</i> yra trijų rūšių mėsos (= parduodama trijų rūšių mėsa; turime (parduoti) trijų rūšių mėsos).
pavidale	pvz.: <i>Prekės gautos f a s u o t a m e p a v i d a l e</i> (= fasuotos). <i>Po reakcijos gavome medžiagą kristalų p a v i d a l e</i> (= kristalų pavidalo; kristalinę medžiagą).
rankraštyje	pvz.: <i>Kiek metų tas romanas buvo r a n k r a š t y j e</i> (= rankraštis, rankraštinis, nespausdintas)? <i>Skaičiau šį veikalą r a n k r a š t y j e</i> (= nespausdintą; šio veikalo rankraštį).
ryšyje (su)	pvz.: <i>Augalai yra g l a u d ž i a m e r y š y j e</i> (= glaudžiai susiję) su dirvožemiu.
ritme	pvz.: <i>Šokite valso r i t m e</i> (= ritmu).
sąlytyje (su)	pvz.: <i>Jis visą laiką buvo g l a u d ž i a m e s a l y t y j e</i> (= glaudžiai, labai susijęs) su gamtos mokslais.
stadijoje	pvz.: <i>Turime sunkumų ir esame l a u k i m o s t a d i j o j e</i> (= Turime sunkumų ir tebelaukiame). <i>Viskas tebėra p r o j e k t ų s t a d i j o j e</i> (= projektai; projektuojama).
statuse	pvz.: <i>Ministerijoje dirbs tie patys žmonės, tik n a u j a m e s t a t u s e</i> (= tik įgaus (turės) naują statusą; tik statusas bus naujas).
stiliuje	pvz.: <i>Jis mėgsta rengtis s p o r t i n i a m e s t i l i u j e</i> (= sportiniu stiliumi, sportiškai). <i>Eilėraštis parašytas i š k i l m i n g a m e s t i l i u j e</i> (= iškilmingu stiliumi; Eilėraščio stilius iškilmingas).
stovyje	pvz.: <i>Pirksiu pianiną g e r a m e s t o v y j e</i> (= Pirksiu gerą, geros būklės pianiną). <i>Jau keli mėnesiai šalis yra k a r o s t o v y j e</i> (= šalyje yra karo būvis, padėtis). <i>Jį rado g i r t a m e s t o v y j e</i> (= girtą).
sudėtyje	pvz.: <i>Komanda susirinko p i l n o j e s u d è t y j e</i> (= visos sudėties; visa); <i>žaidžia t o k i o j e s u d è t y j e</i> (= tokios sudėties).
sumoje	pvz.: <i>Patvirtino sąmatą 1000 litų s u m o j e</i> (= 1000 litų (sumos) sąmatą). <i>B e n d r o j e s u m o j e</i> turime 3000 litų pelno (= Bendra pelno suma – 3000 litų; Iš viso turime 3000 litų pelno).
tame	pvz.: <i>Gamykla nedirba, o dalykas t a m e</i> (= tas; toks), kad negauname žaliavų (Gamykla nedirba, mat, nes negauname žaliavų). <i>Reikalas t a m e</i> (= tas; toks; Atsitiko taip), kad baigėsi benzinas.
tame skaičiuje	pvz.: <i>Statybai skirta 9000 tūkst. litų, t a m e s k a i č i u j e</i> (= iš jų; iš to skaičiaus) 500 tūkst. litų montavimo ir apdailos darbams.
tame tarpe	pvz.: <i>Ekspedicijoje dalyvavo 15 žmonių, t a m e t a r p e</i> (= tarp jų) ir vienas gydytojas. <i>Tokių konkursų, t a m e t a r p e</i> (= tarp jų; iš jų ir) senamiesčiui restauruoti, reikėtų skelbti daugiau.
tempe	pvz.: <i>Pamėginkime pagriežti šį kūrinį g r e i t e s n i a m e t e m p e</i> (= greitesniu tempu; greičiau).
variante	pvz.: <i>Apsvarstykime tolesnius veiksmus į v a i r i u o s e v a r i a n t u o s e</i> (= įvairiais variantais; įvairius veiksmų variantus).
3.6.4. išdavoje	Būsenos priežasčiai, pagrindui reikšti, pvz.: pvz.: <i>Pervargimo i š d a v o j e</i> (= Nuo pervargimo; Dėl pervargimo; Pervargęs) organizmas nusilpsta.
įtakoje	pvz.: <i>Sausros į t a k o j e</i> (= Dėl sausros) gausime menkesnį derlių.

	pasekmėje	pvz.: <i>Karo p a s e k m ė j e</i> (= Dėl karo) krašto ūkis buvo nuniokotas (<i>Karas nuniokojo krašto ūkį</i>).
	pasėkoje	žr. 1.3.9
	poveikyje	pvz.: <i>Vaistų p o v e i k y j e</i> (= Nuo vaistų) ligoniui palengvėjo. <i>Įtempto darbo p o v e i k y j e</i> (= Dėl įtempto darbo; Nuo įtempto darbo) pablogėjo sveikata.
	rezultate	pvz.: <i>Tokio apsileidimo r e z u l t a t e</i> (= Dėl tokio apsileidimo) kilo gaisras (Tokio apsileidimo rezultatas – gaisras).
	sąryšyje (su)	pvz.: <i>Ligonį skubiai operavo s q r y š y j e</i> su pasunkėjusia būkle (= dėl pasunkėjusios būklės; pasunkėjus būklei). <i>Jis atleistas iš pareigų s q r y š y j e</i> su perėjimu (= ryšium su perėjimu; nes perėjo) į kitą darbą.
3.6.5.	veiksmo būdai ar laikui reikšti, pvz.: daugelyje atvejų	pvz.: <i>Operacijos d a u g e l y j e a t v e j ų</i> (= daugeliu atvejų; daugiausia; dažniausiai) pavykdavo.
	daugumoj(e)	pvz.: <i>D a u g u m o j e</i> (= Daugiausia; Dažniausiai; Paprastai) gripu sergama pavasarį ir rudenį. Bendrovėje dirba <i>d a u g u m o j e</i> (= daugiausia) moterys.
	didžiumoje	pvz.: <i>Šiandien tas autorius d i d ž i u m o j e</i> (= iš esmės, beveik visai) užmirštas.
	eilėje atvejų	pvz.: <i>Dėl avarijų e i l ė j e a t v e j ų</i> (= dažnai, neretai) būna kalti pėstieji.
	esmėje	pvz.: <i>Niekas e s m ė j e</i> (= iš esmės) nepasikeitė.
	pagrinde	pvz.: <i>Statybos darbai p a g r i n d e</i> (= apskritai, iš esmės) baigti. <i>Susirinko p a g r i n d e</i> (= daugiausia) pagyvenę žmonės.
	paskutinėje eilėje	pvz.: <i>Šį klausimą aptarsime p a s k u t i n ė j e e i l ė j e</i> (= paskutinį; paskiausiai; pabaigoje).
	pilnumoje	pvz.: <i>Remontą baigėme p i l n u m o j e</i> (= visai, visiškai; iki galo).
	pirmoje eilėje	pvz.: <i>P i r m o j e e i l ė j e</i> (= Pirmiausia; Pradžioje) sudarykime darbo planą.
	principe	pvz.: <i>P r i n c i p e</i> (= Iš principo) su tavim sutinku.
	visumoje	pvz.: <i>Paroda v i s u m o j e</i> (= apskritai) pavyko.
3.6.6.	kaip prielinksnis ar polinksnis laiko tarpui reikšti: bėgyje	pvz.: <i>Darbą turime baigti metų b ė g y j e</i> (= per metus; šiais metais). <i>Laiko b ė g y j e</i> (= Laikui bėgant; Ilgainiui) tiltas apgriuvo. <i>Pretenzijos priimamos mėnesio bėgyje</i> (= mėnesį; visą (ši) mėnesį; per mėnesį).
	laike	pvz.: <i>Sprendimas gali būti apskundžiamas l a i k e 10 dienų</i> (= per dešimt dienų).
	laikotarpyje	pvz.: <i>Atsakymą gausite trijų dienų l a i k o t a r p y j e</i> (= trijų dienų laikotarpiu; per tris dienas).

4. PRIELINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDOS

4.1. ant nevertotinas:

- 4.1.1. veiksmo priemonei, nesusijusiai su vieta, reikšti
pvz.: *Ji puikiai griežia a n t s m u i k o* (= smuiku). *Gaudo žuvis a n t s l i e k ų* (= sliekais, su sliekais). *Dirba a n t d v e j ų s t a k l i ų* (= dvejomis staklėmis).
- 4.1.2. objektui reikšti su būdvardžiais:
- apstus, -i** pvz.: *Ruduo apstus a n t o b u o l i ų* (= apstus obuolių; Rudenį apstu obuolių).
- gabus, -i** pvz.: *Kaimynų vaikas gabus a n t m u z i k o s* (= muzikai).
- godus, -i** pvz.: *Nebūk godus a n t s v e t i m o g e r o* (= svetimo gero).
- šykštus, -i** pvz.: *Ji visada šykšti a n t p i n i g ų* (= pinigų).

- turtingas, -a** pvz.: *Šiomet esam turtingi a n t š i e n o* (= šieno; *Šiomet turim daug šieno*).
- 4.1.3. veiksmo objektui reikšti su veiksmazodžiais:
keisti (ant ko) pvz.: *Paprašė pakeisti batus a n t m a ž e s n i ū* (= į mažesnius; mažesniais). *Vaikas apsikeitė naujesnį pašto ženkliuką a n t s e n e s n i o* (= į senesnį).
mainyti (ant ko) pvz.: *Išmainė vištą a n t k a t i n o* (= į katiną).
- 4.1.4. daikto matmenims ar dydžių santykiui žymėti
 pvz.: *Kambario matmenys 2 a n t 3 metrų* (= du iš trijų metrų; du ir trys metrai). *Kraujospūdis 80 a n t 120* (= 80 ir 120; 80 su 120). *Žemėlapiio mastelis 1 a n t 1000* (= 1 su 1000). *Vaistų imkite vieną šaukštelį a n t pusės stiklinės* (= pusei stiklinės, į pusę stiklinės) vandens.
- 4.1.5. daikto požymiui, nesusijusiam su vieta, reikšti
 pvz.: *Batai a n t a u k š t ū k u l n ū* (= aukštais kulnais; Aukštakulniai batai). *Radio imtuvas a n t m i k r o s c h e m ū* (= su mikroschemomis).
- 4.1.6. vietai reikšti, kai žymimas ne paviršius, o nurodoma kryptis į vidų arba buvimas viduje
 pvz.: *Nuvažiavo a n t s t o t i e s* (= į stotį), *bet pavėlavo a n t a u t o b u s o* (= į autobusą). *A n t t u r g a u s* (= Turguje) pilna atvykėlių. *Ką kalbėjo a n t s u s i r i n k i m o* (= susirinkime)?
- 4.1.7. laikui reikšti
 pvz.: *Susitiksime a n t r y t o j a u s* (= rytoj; rytojaus dieną). *A n t d i e n ū* (= Šiomis dienomis; Greitai; Netrukus) pasirodys naujas žurnalo numeris. *Atidėkim šį reikalą a n t p i r m a d i e n i o* (= pirmadieniui; iki pirmadienio). *Vaistus liepė gerti du kartus a n t d i e n o s* (= per dieną; dienoje). *Kiek tau palikti pinigų a n t s a v a i t ė s* (= savaitei)? *Išvažiuoju a n t v i s a d o s* (= visai; visam laikui). *Iš pradžių pykosi, bet a n t g a l o* (= galų gale; pagaliau) susitaikė. *Tą klausimą svarstykime a n t g a l o* (= gale; pabaigoje).
- 4.1.8. veiksmo ar būsenos pobūdžiui reikšti
 pvz.: *Dirba a n t d v i e j ū e t a t ū* (= dviem etatais; turi du etatus; eina dviemas pareigas). *Jis jau a n t p e n s i j o s* (= pensininkas; išėjęs į pensiją). *Mokėsi a n t p e n k e t ū* (= penketais). *Pirkau televizorių a n t i š s i m o k ė j i m o* (= išsimokėtinai). *Esu a n t b i u l e t e n i o* (= Turiu biuletenį, nedarbingumo lapelį) ir sėdžiu a n t d i e t o s (= laikausi dietos). *Jau porą metų ji gyvena a n t b u t o (a n t k a m b a r i o)* (= nuomoja butą, kambarį).
- 4.1.9. paskirčiai, siekimui, veiksmo tikslui reikšti
 pvz.: *Pasilik pinigų a n t m a i s t o* (= maistui). *Isidėk pinigų a n t k e l i o n ė s* (= kelionei; į kelionę; kelionėn). *Ar užteks duonos a n t š e š i ū ž m o n i ū* (= šešioms žmonėms)? *Pakvietėme svečių a n t p i e t ū* (= pietų; pietauti). *Iškvietė a n t d v i k o v o s* (= į dvikovą). *Mokosi a n t i n ž i n i e r i a u s* (= inžinieriumi; inžinieriaus specialybės).
- 4.2. **apie nevertotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais:**
- domėtis (apie ką)** pvz.: *Direktorius per mažai domėjosi a p i e d a r b o s q l y g a s* (= darbo sąlygomis).
- ginčytis (ginčas) (apie ką)** pvz.: *A p i e k a* (= Dėl ko) čia ginčijatės? *Kilo ginčas a p i e p e l n o p a s k i r s t y m a* (= dėl pelno paskirstymo; kaip paskirstyti pelną).
- rodyti (apie ką)** pvz.: *Ši lentelė rodo a p i e g a m y b o s t e m p ū k i t i m a* (= gamybos tempų kitimą; kaip kinta gamybos tempai).
- skųstis (skundas) (apie ką)** pvz.: *Nėra ko tau skųstis a p i e g y v e n i m a* (= gyvenimu). *Gauname nemaža skundų a p i e d u o n o s k o k y b ė* (= dėl duonos kokybės).
- 4.3. **į nevertotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais:**
- atsiliepti (į ką) (r. „daryti poveikį“)** pvz.: *Nemiga visada neigiamai atsiliepia į d a r b i n g u m a* (= darbingumui).
- daryti įtaką (įtaka) (į ką)** pvz.: *Tėvų elgesys visada daro įtaką į v a i k u s* (= vaikams).
- daryti poveikį (poveikis) (į ką)** pvz.: *Aptarė naujų vaistų poveikį į o r g a n i z m a* (= organizmui).

- daryti spaudimą (spaudimas) (į ką)** pvz.: *Jie darė spaudimą į mūsų darbuotojus (= mūsų darbuotojams).*
- įsimylėti (į ką)** pvz.: *Visi mokiniai įsimylėję į naująją mokytoją (= naująją mokytoją).*
- nurodyti (į ką)** pvz.: *Vadovas nurodė į keletą darbo trūkumų (= keletą darbo trūkumų).*
- skirti dėmesį, dėmesio (į ką)** pvz.: *Skirkite daugiau dėmesio į ligų profilaktiką (= ligų profilaktikai).*
- veikti (į ką)** pvz.: *Orai labai veikia žmonius nuotakas (= žmonių nuotakas).*
- žaisti (į ką)** pvz.: *Žaiskime į kairą (= karą) arba į futbolą (= futbolą). Užteks žaisti išlėpynės (= slėpynes, slėpynių, slėpynėmis).*
- 4.4. iki nevertotinas būviui beasmeniam sakinyje reikšti**
pvz.: *Dabar jam neiki egzaminų (= ne egzaminai rūpi; ne egzaminai galvoje). Šiandien žvejams neiki raudžių (= ne raudės galvoje; toli gražu ne raudės rūpi) – laukia privatizavimo. Visiems buvo neiki juoko (= ne juokas galvoj).*
- 4.5. iš nevertotinas su žodžiais nutarimas, pranešimas, protokolas, raštas ir pan. parašymo datai žymėti**
pvz.: *Remsimės nutarimu iš spalio 17 dienos (= spalio 17 dienos nutarimu). Reikia patikrinti protokolą iš kovo 5 dienos (= kovo 5 dienos protokolą).*
- 4.6. pas nevertotinas:**
- 4.6.1. nuosavybei, priklausymui, turėjimui žymėti**
pvz.: *Kiek pas tavę (= [tu] turi) pinigų? Pas ką yra klausimų (= Kas turi klausimų; Kas norėtų paklausti)? Pas mane nėra (= [Aš] neturiu) laiko. Pas ją (= Jos) gražūs plaukai. Pas ją (= Jai) gimė sūnus. Pas mane (= Man) pakilo temperatūra. Pas tavę (= Tavo) negerai parašyta (Tu negerai parašei). Pas čigonus (= Čigonų) idomūs laidojimo papročiai. Pas varžovą neišlaikė nervai (= Varžovui neišlaikė nervai; Neišlaikė varžovo nervai). Neseniai pas jį (= jam) išoperavo apendiksą. Pirmą vietą užėmė Jonaitis; Pirmą vietą atiteko Jonaičiui).*
- 4.6.2. veiksmo adresatui, šaltiniui, nesusijusiam su vieta, reikšti su veiksmazodžiais, pvz.:**
- atsiprašyti** pvz.: *Atsiprašyk pas mokytoją (= mokytoją, mokytojo) už įžeidimą.*
- gauti** pvz.: *Pas ką (= Iš ko) gavai tą žurnalą?*
- imti** pvz.: *Jis paėmė pas mane (= iš manęs) pieštuką.*
- įsigyti** pvz.: *Jis sakė įsigijęs tą knygą pas gatvės prekėivį (= iš gatvės prekeivio).*
- klausti** pvz.: *Paklausėme pas praeivį (= praeivį; praeivio), kur galėtume užkąsti.*
- kreiptis** pvz.: *Informacijos kreipkitės pas pavaduotoją (= į pavaduotoją).*
- pirkti** pvz.: *Pirkau pas jį (= iš jo) dviratį.*
- prašyti** pvz.: *Prašysiu pas direktorių (= direktorių; direktoriaus), kad išleistų atostogų.*
- reikalauti** pvz.: *Pažymėjimo reikalaukite pas buhalterį (= iš buhalterio).*
- skambinti** pvz.: *Skambink pas pirmininką (= pirmininkui) iš ano kabineto.*
- skolintis** pvz.: *Teko skolintis pinigų pas draugę (= iš draugės).*
- skųstis** pvz.: *Skųsiuosi pas patį ministrą (= pačiam ministrui).*
- sužinoti** pvz.: *Tvarkaraštį sužinosiu pas draugę (= iš draugės).*
- šauktis** pvz.: *Susirgęs šaukis pas daktarą (= daktaro.)*
- teirautis** pvz.: *Dėl kelialapio teiraukitės pas vedėją (= vedėjos).*

vogti pvz.: *P a s k a i m y n u s* (= Iš kaimynų; Kaimynams)
pavogė arklių.

4.7. po (su įnagininku) nevertotinas veiksmo būdai ar pagrindui reikšti
pvz.: *Dokumentai išduodami p o p a r a š u* (= su parašu; pasirašytinai). *Kiek jis jau laikomas p o a r e š t u* (= areštuotas, suimtas)? Čia stovi įrenginiai *p o į t a m p a* (= su įtampa). *P o k o k i a r u b r i k a* (= Su kokia rubrika, antrašte) dėsime šį straipsnį? *Laivas plaukioja p o* (= su) Lietuvos *v ė l i a v a*.

4.8. prie nevertotinas:

4.8.1. veiksmo sąlygoms reikšti junginiuose:

prie (kokių) aplinkybių pvz.: *Nusikaltimas padarytas p r i e s u n k i n a n č i ū a p l i n k y b i ū* (= sunkinančiomis aplinkybėmis).

prie uždarų durų pvz.: *Posėdis vyko p r i e u ž d a r ū d u r ū* (= už uždarų durų; uždaromis durimis; neviešai; buvo uždaras).

prie ligos (gripo, plaučių uždegimo...) pvz.: *P r i e g r i p o* (= Sergant, susirgus gripu) reikia gulėti.

prie (kokių) norų pvz.: *I r p r i e g e r i a u s i ū n o r ū* (= Ir geriausių norų turėdamas; Kad ir labai norėdamas) negalėsiu tavęs pasitikti.

prie progos pvz.: *P r i e p r o g o s* (= Pirmą progą; Progai pasitaikius; Radę, turėdami progą) aplankykite šią parodą.

prie (kokių) sąlygų pvz.: *Sunku dirbti p r i e e s a m ū s ū l y g ū* (= tokiomis sąlygomis; kai tokios sąlygos; esant tokioms sąlygoms).

prie (kokios) temperatūros pvz.: *P r i e a u k š t o s t e m p e r a t ū r o s* (= Aukštoje temperatūroje; Kai aukšta temperatūra; Esant aukštai temperatūrai) ši medžiaga lydosi.

4.8.2. keitimo santykiui reikšti pvz.: *P i n i g a i b u s k e i č i a m i s a n t y k i u* vienas *p r i e š i m t o* (= vienas už šimtą; vienas su šimtu; šimtas į vieną).

4.9. prieš nevertotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais:

atsiprašyti (prieš ką) pvz.: *Teko atsiprašyti p r i e š d r a u g ū* (= draugą; draugą).

atsparus (prieš ką) pvz.: *Kaktusai atsparūs p r i e š s a u s r a s* (= sausroms).

gintis (prieš ką: badą, stichiją ir pan.) pvz.: *Ginsimės p r i e š v i s u s* (= nuo visų), kurie mus puls.

neapykanta (prieš ką) pvz.: *Jis ilgai jautė neapykantą p r i e š t i k r ū b r o l i ū* (= tikram broliui).

pareiga (prieš ką) pvz.: *Jaučia pareigą p r i e š t ė v u s* (= tėvams).

4.10. už nevertotinas junginiuose:

imti (laikyti) už pagrindą pvz.: *Rezoliucijos projektą siūloma priimti (laikyti) u ž p a g r i n d ū* (= pagrindu; kaip pagrindą).

žaisti už... komandą (nesant pavadavimo) pvz.: *Jis žaidžia už „N e p t ū n o“ k o m a n d ū* (= „Neptūno“ komandoje).

5. ĮVAIRIŲ FORMŲ VARTOJIMO KLAIDOS

5.1. Giminės formos

5.1.1. Nevartotinos vyriškosios giminės daiktavardžių formos moterims pagal profesijas, pareigas, mokslo laipsnius ir pan. apibūdinti

pvz.: *a r c h i t e k t a s* (= architektė) Žilienė, *a d v o k a t a s* (= advokatė) Butkutė, *d i r e k t o r i u s* (= direktorė) Vaitkuvienė, *p r o f e s o r i u s* (= profesorė) Nakienė, *m i n i s t r a s* (= ministrė) Rudienė, *v i r š a i t i s* (= viršaitė) Skuodytė.

- Pastaba. Mokslo vardams, laipsniams ir pan. apibūdinti vartojami vyriškosios giminės daiktavardžiai, pvz.: *Absolventei Rutkutei įteiktas chemijos d e s t y t o j o diplomas. Profesorė Dainienė turi h a b i l i t u o t o mokslų d a k t a r o laipsnį.*
- 5.1.2. Nevartotinos kelintinių skaitvardžių ir įvardžio **kelintas, -a** vyriškosios giminės kilmininko formos mėnesio dienai nusakyti
pvz.: *K e l i n t o (= Kelinta) šiandien? – Spalio a n t r o (= antra, antroji). Pensijas mokės lapkričio d e v i n t o (= devintą). Atostogausiu nuo liepos p e n k i o l i k t o (= penkioliktos).*
- 5.1.3. Nevartotinas vyriškosios giminės būdvardžių bei būdvardinės reikšmės dalyvių galininkas ir įnagininkas vad. bevardės giminės reikšme
pvz.: *Bandoma pasiekti n e p a s i e k i a m a (= nepasiekama; tai, kas nepasiekama). Laikau r e i k a l i n g u (b ū t i n u) tai pranešti (= Laikau reikalinga (būtina) tai pranešti; Manau, kad reikia (būtina) tai pranešti). Remiantis i š d e s t y t u (= tuo, kas išdėstyta), daroma išvada.*
- 5.2. **Pagrindinės kiekinių skaitvardžių nuo 2 iki 9 formos ir įvardžio abu, abi formos** nevartotinos su daugiskaitiniais (t. y. turinčiais tik daugiskaitinę formą) daiktavardžiais
pvz.: *Dabar teatre pertrauka tarp d v i e j ū (= dvejų) gastrolių. Dalyvavo t r i j o s e (= trejose) varžybose. Spinta su k e t u r i o m i s (= ketveriomis) durimis. D v i d e š i m t s e p t y n i o s (= Dvidešimt septynerios) staklės pakeistos naujomis. Laimėjome abi (= abejas) rungtynes.*
- 5.3. **Dešimtis reiškiančių kelintinių skaitvardžių įvardžiutinės formos nevartotinos dešimtmečiams žymėti**
pvz.: *T r i s d e š i m t i e j i (= Ketvirtasis dešimtmetis, t. y. 1930–1939 m.) buvo kūrybiškiausias rašytojo gyvenimo dešimtmetis. 7 0 - ū j ū m e t ū (= Aštuntojo dešimtmečio) jaunimas.*
- 5.4. **Bendratis**
- 5.4.1. Su jungtuku **jei(gu)** nevartotina sąlygai reikšti
pvz.: *Jeigu k a l b ė t i (= Jeigu kalbėsime, kalbėtume; Kalbant) tiksliau, sugaištas ištisas mėnuo. Ši sesija labai ilga, jeigu l y g i n t i (= jeigu lyginsime; palyginti) su ankstesnėmis. Jei t i k ė t i (= Jei tikėsime) psichologais, tik laiminga motina užaugina laimingus vaikus.*
- 5.4.2. Su jungtuku **kad** (taip pat su **idant**) nevartotina tikslui reikšti
pvz.: *Visą savaitę dirbsime, k a d s u s k a i č i u o t i (= kad suskaičiuotume; norėdami suskaičiuoti) padarytus nuostolius. K a d p r i i m t i galutinį sprendimą (= Norint priimti galutinį sprendimą; K a d būtų priimtas galutinis sprendimas), reikia dar pasitarti su specialistais. Susirinkome, k a d p a s i d a l y t i (= pasidalyti; kad pasidalytume) patirtimi. Tam, k a d s u r a s t i nusikaltėlius (= Tam, kad būtų surasti nusikaltėliai; Norint surasti nusikaltėlius), reikia papildomų duomenų. Ant pakylės užlipo vakaro svečias, i d a n t p r a n e š t i (= pranešti; idant praneštų; kad praneštų) gerą naujieną.*
- 5.5. **Neigiamosios tariniu einančios formos nevartotinos šalutiniuose sakiniuose nuolaidai žymėti, kai nereiškiamas neigimas**
pvz.: *K a i p n e s i s t e n g ė (= Kad ir kaip stengėsi; Nors ir labai stengėsi), niekam negalėjo įtikti. K a i p t e n n e b ū t ū (= Kad ir kaip ten būtų; Šiaip ar taip), reikia važiuoti. K a i p n e k e i s t a (= Kad ir keista; Nors ir keista; Keista), projektas dar neparengtas. Bet, k a i p n e b ū t ū k e i s t a (= kad ir kaip būtų keista; kad ir labai būtų keista), pastatas išliko nesugriautas.*
- 5.6. **Vientisinės tariamosios nuosakos formos nevartotinos vietoj sudurtinių formų praeities veiksmui (dažnai tariamam, neįvykusiam) reikšti**
pvz.: *Nepasakyčiau, kad vakarykštis aukcionas s u d r e b i n t ū (= būtų sudrebinęs) Kauną. Varikliai sandėlyje dar g u l ė t ū (= būtų gulėje) ne vienus metus, jei j ū n e r a s t ū (= nebūtų radę) kontrolieriai. Jeigu jie v a ž i u o t ū (= būtų važiuavę) mažesniu greičiu, avarija nebūtų įvykusi.*
- 5.7. **Veiksmazodžių išnuomoti, numatyti, parduoti, rašyti (kirčiuoti, linksniuoti, tarti), skaityti, statyti, žiūrėti ir pan. sangrąžinės formos nevartotinos neveikiamosios rūšies reikšme (jeigu veiksmas negali vykti savaime):**

išsinuomoti (r. „būti išnuomojamam, -ai“)
nusimatyti

pvz.: *I š s i n u o m o j a* (= Išnuomojamas) vieno kambario butas.
pvz.: *Kas dar n u s i m a t o* (= numatoma; numatyta) programoje? *N u s i m a t o* (= Numatomas) oro atšilimas (Numatoma, kad oras atšils).

parsiduoti (r. „būti parduodamam, -ai“)

pvz.: *P a r s i d u o d a* (= Parduodamas) namas su sodu.
A r č i a ž a i s l a i n e p a r s i d u o d a (= žaislų neparduodate)?

rašytis (kirčiuotis, linksniuotis, tartis)

pvz.: *N o s i n ė č i a n e s i r a š o* (= nerašoma; Nosinės čia nerašome). *K a i p k i r č i u o j a s i š i s ž o d i s?* (= Kaip kirčiuojamas, k i r č i u o t i n a s šis žodis? Kaip kirčiuoti šį žodį?)

skaitytis (r. „būti skaitomam, -ai“)

pvz.: *N o r ė j a u t a i p p a r a š y t i, k a d k n y g a į d o m i a i s k a i t y t ū s i* (= būtų įdomi skaityti; kad knygą būtų įdomu skaityti).

statytis (r. „būti statomam, -ai“)

pvz.: *K a i p t i k t o j e v i e t o j e i r s t a t ė s i* (= buvo statomas) naujas namas.

žiūrėtis

pvz.: *A k t o r i a i t a m e s p e k t a k l y j e g r a ž i a i ž i ū r i s i* (= Į aktorius tame spektaklyje gražu, malonu, miela žiūrėti; Aktoriai... gražiai atrodo).

5.8.

Dalyvis nevertotinas:

5.8.1.

veikiamasis esamojo laiko dalyvis – su veikėjo nereiškančiais daiktavardžiais

pvz.: *k o m p l e k t u o j a n č i o s* (= komplektuojamosios, komplektinės, komplektavimo) detalės

5.8.2.

veikiamasis būtojo laiko dalyvis – reikšti lygia greta su tarinio veiksmu vykstančiam arba vėlesniam veiksmui

pvz.: *Į o rą p a k i l o r a k e t o s, n u m u š u s i o s* (= ir numušė) tris priešo lėktuvus. *P i r mą k a r tą j i s p a r a g a v o a l k o h o l i o, i š g ė r ė s* (= gerdamas; kai gėrė) su draugu šampano. *V a k a r k a l b ė j o p i r m i n i n k a s, p a r a g i n ė s* (= ragindamas; ir ragino) aktyviau dalyvauti rinkimuose.

5.8.3.

neveikiamasis būtojo laiko dalyvis – reikšti savaiminei (t. y. be pašalinio poveikio, specialaus įsikišimo atsiradusiai) ypatybei, pvz.:

apsunkintas, -a

pvz.: *L i g o n i s s k u n d ž i a s i a p s u n k i n t u* (= pasunkėjusiu) rijimu;

išplėstas, -a

pvz.: *O d o s p a v i r š i u j e m a t y t i i š p l ė s t o s* (= išsiplėtusios) venos;

padidintas, -a

pvz.: *J a m b u v o n u s t a t y t a s p a d i d i n t a s* (= padidėjęs) skrandžio rūgštingumas. *P a d i d i n t o s p a k l a u s o s* (= Paklausios; Paklausiosios) prekės;

pagreitintas, -a

pvz.: *J a u k u r i s l a i k a s n e p a v y k s t a s u r e g u l i u o t i p a g r e i t i n t o* (= pagreitėjusio) širdies plakimo;

sulėtintas, -a

pvz.: *Š i a i l i g a i b ū d i n g a s u l ė t i n t a* (= sulėtėjusi) medžiagų apykaita;

sumažintas, -a

pvz.: *Ė s a n t s u m a ž i n t a m* (= sumažėjusiam) kraujospūdžiui (Dėl sumažėjusio kraujospūdžio) svaigsta galva.

5.9.

Pusdalyvis nevertotinas žymėti šalutiniam veiksmui, kuris nė vienu momentu nesutampa su tarinio veiksmu

pvz.: *Į s t o j a u į m u z i k o s m o k y k lą, č i a b a i g d a m a s* (= ir čia baigiau) keturias klases. *P o l i c i n i n k a i n e t r u k u s s u l a i k ė v a g i s, j u o s n u v e ž d a m i* (= ir nuvežė juos) į nuovadą.

5.10.

Padalyvis

5.10.1.

Nevartotinas šalutiniam to paties veikėjo veiksmui reikšti asmeniniuose sakiniuose (vietoj pusdalyvio ar dalyvio)

pvz.: *K u o r e m i a n t i s* (= remdamasis) laikraštis skelbia tokią informaciją? *A t s i ž v e l g i a n t* (= Atsižvelgdamas) į susidariusią padėtį, įsakau... *P a ž v e l g u s* (= Pažvelgę) į šias nuotraukas, pastebėsime tam tikrą ryšį. *J o s e l g i a s i n e p a ž e i d ž i a n t* (= nepažeisdamas) taisyklių.

- 5.10.2. Būtojo kartinio laiko padalyvis nevertotinas tikslui reikšti su jungtuku **kad** (taip pat su **idant**)
pvz.: *K a d a p s i s a u g o j u s* (= *Kad apsisaugotumėt; Norėdami apsisaugoti*) nuo gripo, gerkite čiobrelių arbatą. Reikia perskaičiuoti sąskaitą, *k a d i š v e n g u s* (= *kad būtų išvengta; norint išvengti*) atsitiktinių klaidų. *I d a n t t v i r č i a u p a s i j u t u s* (= *Idant; Kad tvirčiau pasijutusi*), pravartu dar sykį atsigręžti į praeitį.

- 5.10.3. Būtojo kartinio laiko padalyvis nevertotinas sąlygai reikšti su jungtuku **jei(gu)**
pvz.: *J e i g u a p s k a i č i a v u s* (= *Jeigu apskaičiuotume*) nuostolius, išaiškėtų tikroji įmonės padėtis. Projektas būtų patobulintas, *j e i a t i d ė j u s* (= *jei atidėtume*) svarstymą.

- 5.11. **Prieveiksmiai su -ai (padaryti iš priesagos -iškas būdvardžių) nevertotini daikto kokybei žymėti**

pvz.: *s k y r y b o s i t a l i š k a i* (= *itališkos skyrybos; skyrybos – kaip italų*), *p o i l s i s k a n a d i e t i š k a i* (= *kanadietiškas poilsis*), *v i š č i u k a i v i l n i e t i š k a i* (= *vilnietiški, vilnietiskai kepti viščiukai*), *p a r l a m e n t i n ė k o v a g r u z i n i š k a i* (= *gruziniška parlamentinė kova; parlamentinė kova – kaip gruzinų*).

6. SAKINIO DALIŲ IR SAKINIŲ JUNGIMO KLAIDOS

- 6.1. **gi nevertotina priešinamajam sujungimui vietoj jungtuko**

pvz.: *Trūksta laikinų poilsiaviečių, g i* (= o, bet) ir esamos ne visos jaukios. *Jis mušė, g i* (= o) mes tik žiūrėjome. Vienos moterys negali atsidžiaugti patogiais žemakulniais batais, *g i* (= o) kitos tebeieško aukštakulnių.

- 6.2. **ir nevertotinas jungti žodžiams vardažodžių irrieveiksmių stiprinamosiose konstrukcijose, pvz.:**

daug ir daug

pvz.: *Čia dar slypi d a u g i r d a u g* (= daug, labai daug, daug daug, be galo daug, itin daug) paslapčių.

labai ir labai

pvz.: *Buvome l a b a i i r l a b a i* (= labai labai, nepaprastai, be galo) laimingi.

minios ir minios

pvz.: *Gatvėmis plaukė m i n i o s i r m i n i o s* (= minių minios) žmonių.

tūkstančiai ir tūkstančiai

pvz.: *Turėjome peržiūrėti t ū k s t a n č i u s i r t ū k s t a n č i u s* (= tūkstančių tūkstančius; tūkstančius) bylų.

- 6.3. **sykį nevertotinas šalutiniams sąlygos sakiniams jungti**

pvz.: *S y k į* (= *J e i ; J e i g u j a u*) susitikome, turime pasišnekėti. *Tai ir važiuok, s y k į* (= *jei, jeigu; kad*) jau nutarei.

- 6.4. **vietoj to, kad nevertotinas su bendratimi ar padalyviu vietoj užuot**

pvz.: *V i e t o j t o , k a d p a a i š k i n t i* (= *Užuot paaiškinęs*), dar labiau viską supainiojo. *V i e t o j t o , k a d u g d y t i* (= *Užuot ugde*) savus restauruotojus, švaistėme lėšas kitur. *Raštą vadovai nuslėpė, v i e t o j t o , k a d p a s k e l b u s* (= *užuot paskelbė*) jį viešai.

7. NETEIKTINA ŽODŽIŲ TVARKA

Derinamasis arba kilmininku išreikštas nederinamasis pažyminy neturi eiti po pažymimojo žodžio atskirai vartojamuose prekių ir kitų gaminių pavadinimuose

pvz.: *s i l k ė r ū k y t a* (= *rūkyta silkė*); *s ū r i s „ Š ė t o s “* (= *Šėtos sūris*); *k i a u š i n i a i v i r t i* (= *virti kiaušiniai*) su sviestu; *d a ž a i g r i n d ū r u d i* (= *rudi grindų dažai*); *p a l a i d i n ė s r a u s v o š i l k o* (= *rausvo šilko palaidinės*) trumpomis rankovėmis ir pan.

8. BŪTINIAUSI BENDRINĖS LIETUVIŲ KALBOS TARTIES REIKALAVIMAI

- 8.1. **Skirti trumpuosius balsius nuo ilgųjų ir kirčiuotuose, ir nekirčiuotuose skiemenyse:**

a ir ā

pvz.: *ràstų – rãstų, tà – tã; rastù – rãstù, dúona – dúonq*

e ir ĕ

pvz.: *něsti – nĕša; tesiù – tĕsiù, sáule – sáulĕ*

e ir ė

pvz.: *vèsti – vĕsti, ėstų – ėstų; režimas – režimas*

i ir y

pvz.: *tris – trÿs, kurì – kurĭ; šilù – šylù, stótì – stòtĭ*

u ir ū pvz.: siūsti – siūsti, namū – namū; rudà – rūdà, keltu – keltu
 o ir ō pvz.: sòdq – sòdq; jonù (jònas) – Jonù (Jònas)
Pastaba. Ypač nepriimtina ilginti trumpuosius kirčiuotus balsius žodžio gale.

8.2. Skirti balsius *e, é, o* nuo sutaptinių dvibalsių *ie, uo* kirčiuotuose ir nekirčiuotuose skiemenyse

pvz.: sènq – sienq, rēkti – riēkti, ódq – úodq; senėlė – sienėlė, rėkimas – riekimas, kopimas – kuopimas

8.3. Skirti dvibalsių ir mišriųjų dvigarsių tvirtapradę priegaidę nuo tvirtagalės:

ái ir aĩ,	pvz.: táiko – laĩko, tái – taĩ
áu ir aũ,	pvz.: tráukia – šaũkia, láuk – laũk
éi ir eĩ,	pvz.: léisti – keĩsti
úi ir uĩ,	pvz.: ùiti – puĩkti
ál ir aĺ,	pvz.: káltas – kaĺtas
ám ir aĩ,	pvz.: sámtis – kaĩštis
án ir aĩ,	pvz.: kánda – raĩda
ár ir aĩ,	pvz.: tárpas – vaĩpas
él ir eĩ,	pvz.: kėlti – telkti
ém ir eĩ,	pvz.: pémpė – tempe
én ir eĩ,	pvz.: sénti – keĩtė
ér ir eĩ,	pvz.: vérti – veĩsti
ìl ir iĺ,	pvz.: pĩlti – tilpti
im ir iĩ,	pvz.: kĩmti – iĩmti
in ir iĩ,	pvz.: pĩnti – riĩkti
ir ir iĩ,	pvz.: vĩrti – virĩsti
ùl ir uĺ,	pvz.: kũlti – gulĩti
um ir uĩ,	pvz.: stũmti – kuĩmpti
un ir uĩ,	pvz.: siũndė – siuĩtė
ur ir uĩ,	pvz.: kũrti – skuĩsti

Pastaba. Pageidautina skirti ilgųjų balsių ir sutaptinių dvibalsių *ie, uo* priegaides.

8.4. Laikytis kietųjų ir minkštųjų priebalsių tarimo taisyklių:

8.4.1. Tarti minkštuosius priebalsius prieš priešakinius balsius skoliniuose (kaip lietuviškuose žodžiuose):

prieš *e* pvz.: dèmonas, nègras, procèsas
 prieš *é* pvz.: licėjus, panacéja, kupė
 prieš *i, y* pvz.: kumýsas, šaslýkas, situācija

8.4.2. Tarti minkštąjį priebalsį *l* prieš minkštuosius priebalsius (net jei tarp jų įsiterpia *k* ar *g*)

pvz.: buhálteris, Báltija, filme; aĩksnis, smũlkmena, álgebra

8.4.3. Tarti kietuosius priebalsius prieš kietuosius priebalsius

pvz.: balkònas, albũmas, filmas, kultũra

Pastaba. 8.4.3. punkto reikalavimas gali būti netaikomas labai specialiems tam tikrų sričių terminams (pvz.: álfa, áltas, vòltas), kitų kalbų citatoms (pvz.: salto mortale), kai kuriems iš tradicijos tariamiems žodžiams (pvz.: pòlka, vālsas).“

Punkto pakeitimai:

Nr. 68, 1997-12-18, Žin., 1998, Nr. 18-445 (1998-02-20), i. k. 0975010NUTA00000068

Pakeitimai:

1.

Valstybinė lietuvių kalbos komisija prie Lietuvos Respublikos Seimo, Nutarimas

Nr. 68, 1997-12-18, Žin., 1998, Nr. 18-445 (1998-02-20), i. k. 0975010NUTA00000068

Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1992 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. 37 "Dėl žodžių sandaros klaidų sąrašo", 1993 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 38 "Dėl sakinių dalių ir sakinių jungimo klaidų

bei neteiktinos žodžių tvarkos sąrašų", 1993 m. kovo 4 d. nutarimo Nr. 39 "Dėl įvairių formų vartojimo klaidų ir linksnių vartojimo klaidų sąrašų", 1993 m. gegužės 6 d. nutarimo Nr. 40 "Dėl prielinksnių vartojimo klaidų sąrašo", 1993 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 41 "Dėl neteiktinų vertinių sąrašo", 1993 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 42 "Dėl nevertotinų naujųjų svetimybių sąrašo", 1994 m. kovo 3 d. nutarimo Nr. 43 "Dėl lietuvių bendrinės tarties būtiniausių reikalavimų", 1994 m. gegužės 26 d. nutarimo Nr. 46 "Dėl neteiktinų svetimybių ir jų darinių sąrašo" ir 1996 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. 57 "Dėl žodžių ir junginių reikšmės klaidų sąrašo" pakeitimo